

Brüsszel, 2018. december 3.
(OR. en)

15102/18

**Intézményközi referenciaszám:
2018/0224(COD)**

RECH 517
COMPET 841
IND 384
MI 926
EDUC 455
TELECOM 448
ENER 419
ENV 844
REGIO 142
AGRI 608
TRANS 607
SAN 445
CADREFIN 396
CODEC 2197
IA 406

AZ ELJÁRÁS EREDMÉNYE

Küldi:	a Tanács Főtitkársága
Címzett:	a delegációk
Előző dok. sz.:	14501/1/18 RECH 499 COMPET 799 IND 359 MI 863 EDUC 436 TELECOM 421 ENER 393 ENV 786 REGIO 129 AGRI 569 TRANS 563 SAN 413 CADREFIN 370 CODEC 2060 IA 386 REV 1
Biz. dok. sz.:	9865/18 RECH 272 COMPET 421 IND 153 MI 436 EDUC 245 TELECOM 170 ENER 224 ENV 413 REGIO 38 AGRI 271 TRANS 248 SAN 181 CADREFIN 79 CODEC 998 IA 189 + ADD 1-6
Tárgy:	Az Európai horizont csomag: kutatási és innovációs keretprogram (2021–2027) – Javaslat – AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE az Európai horizont kutatási és innovációs keretprogram létrehozásáról, valamint részvételi és terjesztési szabályainak megállapításáról – <i>Részleges általános megközelítés</i>

1. Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a fent említett javaslatra vonatkozó részleges általános megközelítés szövegét, amelyet a Tanács (COMPET) a 2018. november 30-i ülésén fogadott el.
HU nem támogatta a részleges általános megközelítést.

2. A program 4. cikkben foglalt szerkezetét illetően a Tanács a következő pontosításról állapodott meg: A programbizottság formációit az egyedi program II. melléklete tartalmazza. Lehetőség van *ad hoc* találkozók tartására a klasztereken belül és/vagy a programbizottság különböző formációival és/vagy a horizontális, illetve több területet érintő kérdésekkel – például az úrpolitikával – összefüggő jogszabályok által létrehozott más bizottságokkal.
3. Az Európai horizontról szóló rendelet lezáratlan kérdéseiről folytatott megbeszélések befejezése után a következő preambulumbekzdés kerül majd beillesztésre: *A többéves pénzügyi keretről folytatott átfogó tárgyalásokat nem érintve az Európai horizont arányaiban legalább olyan mértékű kiadásokkal járul majd hozzá az úrpolitikai célkitűzésekhez, mint az 1291/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelettel létrehozott korábbi, „Horizont 2020” elnevezésű keretprogram.*
4. Magyarországnak az Európai horizont programban való részvétel bővítésével kapcsolatos kérdésekről, Olaszországnak a költségvetés végrehajtásáról és Máltának az embrionális emberi sejtek kutatásáról szóló nyilatkozata, valamint Szlovákiának, Horvátországnak, a Cseh Köztársaságnak, Magyarországnak és Litvániának az Európai horizont programban foglalt, a Bizottság által javasolt díjazási modellről szóló nyilatkozata, melyeket e dokumentum kiegészítése tartalmaz, rögzítésre kerülnek a tanácsi ülés jegyzőkönyvében.
5. Mivel az Európai horizont a többéves pénzügyi kerethez (TPK) kapcsolódik, a költségvetési vonzattal járó rendelkezéseket szögletes zárójelbe tettük, és azok nem képezik az általános megközelítés részét. A különböző alapokból biztosított finanszírozáshoz kötődő szinergiákra vonatkozó részek szintén szögletes zárójelben szerepelnek. Számos cikk, illetve melléklet¹ különböző rendelkezései tehát nem képezik a részleges általános megközelítés részét.
6. Ugyanez vonatkozik az Európai Védelmi Alap célkitűzéseinek és tevékenységeinek irányvonalaira², valamint az Európai horizont programhoz társult harmadik országokat érintő rendelkezésekre³, mivel ezek horizontális jellegűek és más javaslatok terén elért eredményektől függnnek.
7. Az Európai Innovációs és Technológiai Intézetet (EIT) érintő, az Ia. mellékletben foglalt rendelkezések szintén szögletes zárójelbe kerültek, mivel további szakértői megbeszéléseket igényelnek.

¹ 8., 9., 11., 18. és 23. cikk; IV. melléklet.

² 5. cikk.

³ 12., 18. és 19. cikk.

**JAVASLAT – AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE AZ EURÓPAI
HORIZONT KUTATÁSI ÉS INNOVÁCIÓS KERETPROGRAM LÉTREHOZÁSÁRÓL,
VALAMINT RÉSZVÉTELI ÉS TERJESZTÉSI SZABÁLYAINAK
MEGÁLLAPÍTÁSÁRÓL**

I. CÍM

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. cikk

Tárgy

- (1) Ez a rendelet létrehozza az Európai horizont kutatási és innovációs keretprogramot (a továbbiakban: program), és megállapítja a program körébe tartozó közvetett cselekvésekre vonatkozó részvételi és terjesztési szabályokat.
- (2) A rendelet megállapítja a program célkitűzéseit, a 2021–2027 közötti időszakra szóló költségvetését, az uniós finanszírozás formáit, valamint az e finanszírozás nyújtására vonatkozó szabályokat.
- (3) A program a következők útján kerül végrehajtásra:
 - a) az (EU) .../... határozattal⁴ létrehozott egyedi program;
 - aa) a 294/2008/EK rendelettel létrehozott EIT-nek nyújtott pénzügyi hozzájárulás;
 - b) az Európai Védelmi Alap létrehozásáról szóló (EU) .../... európai parlamenti és tanácsi rendelettel létrehozott egyedi védelmi kutatási program.

4

- (4) Az e rendeletben használt „Európai horizont”, „program” és „egyedi program” kifejezések kizárólag a (3) bekezdés a) pontjában leírt egyedi program szempontjából releváns kérdésekre vonatkoznak, kivéve, ha a szöveg kifejezetten másként nem rendelkezik.

2. cikk

Fogalommeghatározások

E rendelet alkalmazásában:

1. „kutatási infrastruktúrák”: olyan létesítmények, amelyek erőforrásokat és szolgáltatásokat biztosítanak a kutatói közösségek számára a szakterületükön folytatandó kutatásokhoz és az innováció előmozdításához. A fogalommeghatározás körébe tartoznak a kapcsolódó emberi erőforrások és a fontosabb berendezések és eszközkészletek, az ismeretekhez kapcsolódó létesítmények, például a gyűjtemények, archívumok vagy tudományosadat-infrastruktúrák, továbbá a számítástechnikai rendszerek, kommunikációs hálózatok, valamint bármilyen olyan egyedi jellegű és külső felhasználók számára nyitott infrastruktúra, amely létfontosságú a kiválóság megvalósításához a kutatás és az innováció területén. Ezek adott esetben a kutatáson kívül is használhatók, például oktatásra vagy közszolgáltatások nyújtására, és lehetnek „egy helyszínre telepítettek”, „virtuálisak” vagy „szétszórtak”;
2. „intelligens szakosodási stratégia”: az 1303/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletben⁵ meghatározott olyan intelligens szakosodási stratégia, amely megfelel az (EU) XX [közös rendelkezésekről szóló rendelet] rendeletben meghatározott előfeltételeknek;

⁵ Az Európai Parlament és a Tanács 2013. december 17-i 1303/2013/EU rendelete az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra, a Kohéziós Alapra, az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó közös rendelkezések megállapításáról, az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra és a Kohéziós Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról és az 1083/2006/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről.

3. „európai partnerség”: olyan kezdeményezés, melynek keretében az Unió – a tagállamok, illetve társult országok korai bevonásával – magán és/vagy közszektorbeli partnerekkel (például ipari szereplőkkel, kutatószervezetekkel, helyi, regionális, nemzeti vagy nemzetközi szintű, közfeladatot ellátó szervekkel, illetve civil társadalmi szervezetekkel, köztük alapítványokkal) együtt vállalja egy kutatási és innovációs tevékenységekre – köztük a piaci bevezetéshez és a jogszabályokban vagy a szakpolitikákban való megjelenéshez kapcsolódó tevékenységekre – irányuló program kidolgozásának és végrehajtásának közös támogatását;
4. „nyílt hozzáférés”: a program által finanszírozott cselekvésekből eredő kutatási eredményekhez való, a végfelhasználó számára ingyenes online hozzáférés nyújtásának gyakorlata e rendelet 10. cikkével és 35. cikkének (3) bekezdésével összhangban;
- 4a. „nyílt tudomány”: a tudományos folyamatnak az együttműködésen és a tudás digitális technológiákkal és együttműködést segítő új eszközökkel való terjesztésén alapuló újfajta megközelítése;
5. küldetés”: ágazatokon és tudományágakon átívelő cselekvések olyan összessége (portfóliója), amely
 - egy olyan, mérhető cél meghatározott időn belül történő elérésére irányul, amely egyedi cselekvések útján nem volna elérhető,
 - a tudományon és a technológián keresztül hatást gyakorol a társadalomra, és
 - az európai polgárok széles köre számára releváns;
6. „kereskedelmi hasznosítást megelőző beszerzés”: kutatási-fejlesztési szolgáltatások olyan beszerzése, amely a kockázatok és a hasznok piaci feltételek szerinti megosztásán és többszakaszos, versenyalapú fejlesztésen alapul oly módon, hogy a kutatási-fejlesztési szolgáltatások beszerzése és a végtermék kereskedelmi mennyiségekben történő piaci bevezetése egyértelműen különválnak egymástól;
7. „innovatív megoldásokra irányuló közbeszerzés”: olyan közbeszerzés, amelyben az ajánlatkérő szerv kereskedelmi forgalomban nagy volumenben még nem beszerezhető innovatív termékek vagy szolgáltatások első vásárlójaként lép fel, és amely magában foglalhatja a megfelelőség vizsgálatát is;
8. „hozzáférési jogok”: az eredmények vagy a meglévő információk és jogok felhasználására vonatkozó jogok;

9. „meglévő információk és jogok”: megjelenési formájától és jellegétől, fizikai vagy virtuális mivoltától függetlenül minden olyan adat, know-how vagy információ, ideértve minden jogot, például a szellemi tulajdonhoz fűződő jogokat is, amellyel a kedvezményezettek a cselekvéshez való társulásuk előtt rendelkeznek és amelyet a kedvezményezettek írásban a cselekvés végrehajtásához vagy a cselekvés eredményeinek hasznosításához szükségesként jelölnek meg;
10. „terjesztés”: az eredmények nyilvános közlése arra alkalmas módon, beleértve – az alkalmazott médiumtól függetlenül – a tudományos publikációt is, de nem beleértve az eredmények oltalom alá helyezés vagy hasznosítás céljából megvalósuló közlését;
11. „hasznosítás”: az eredmények felhasználása az adott cselekvéshez nem tartozó további kutatási és innovációs tevékenységek keretében, illetve termékek vagy eljárások fejlesztése, kialakítása, előállítása és értékesítése, szolgáltatások kialakítása és nyújtása vagy szabványosítás során;
12. „méltányos és észszerű feltételek”: megfelelő feltételek, beleértve az esetleges pénzügyi feltételeket vagy jogdíjmentességet is, figyelembe véve a hozzáférési igénnyel kapcsolatos különleges körülményeket, például azon eredmények, illetve meglévő információk és jogok tényleges vagy potenciális értékét, amelyekhez hozzáférést kérnek, és/vagy a tervezett hasznosítás területét, időtartamát vagy egyéb jellemzőit;
13. „finanszírozó szerv” a Bizottságtól eltérő, a költségvetési rendelet 62. cikke (1) bekezdésének c) pontjában említett olyan szerv vagy szervezet, amelyre a Bizottság a program szerinti költségvetés-végrehajtási feladatokat ruházott át;
14. „nemzetközi európai kutatószervezet”: olyan nemzetközi szervezet, amelyben a tagok többsége tagállam vagy társult ország, és amelynek elsődleges célja a tudományos és technológiai együttműködés elősegítése Európában;
15. „jogalany”: minden olyan természetes személy, valamint a nemzeti jog, az uniós jog vagy a nemzetközi jog alapján létrehozott olyan jogi személy, amely jogi személyiséggel rendelkezik, és saját nevében jogokat gyakorolhat és kötelezettségeket vállalhat, illetve a költségvetési rendelet 197. cikke (2) bekezdésének c) pontja szerinti, jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet;

16. „nonprofit jogalany”: jogi formájából adódóan nonprofitnak minősülő jogalany vagy olyan jogalany, amelynek nyereségéből a rá vonatkozó törvényi, jogszabályi kötelezettség értelmében a részvényesei, illetve tagjai nem részesedhetnek;
- 16a. „kkv”: a 2003/361/EK bizottsági ajánlásban⁶ meghatározottak szerinti mikro-, kis- és középvállalkozás;
17. „kisméretű közepes piaci tőkeértékű vállalat”: olyan, legfeljebb 499 alkalmazottat foglalkoztató szervezet, amely nem kkv;
- 17a. „induló innovatív vállalkozás”: valamely vállalkozás életciklusának elején létrejövő ideiglenes jellegű szervezet, melynek célja olyan innovációt létrehozni, amelyhez megismételhető és továbbfejleszthető üzleti modell kapcsolható;
18. „eredmények”: az adott cselekvés bármilyen fizikai vagy virtuális hatása, például adatok, know-how vagy információk, függetlenül azok formájától és jellegétől, valamint attól, hogy oltalom alá helyezhető-e vagy sem, valamint a hozzájuk kapcsolódó jogok, beleértve a szellemi tulajdonhoz fűződő jogokat is;
- 18a. „kutatási eredmények”: olyan eredmények, amelyeket tudományos publikáció, adatok vagy egyéb mérnöki termékek, illetve folyamatok – például szoftver, algoritmus, protokoll vagy elektronikus laboratóriumi jegyzetfüzetek formájában online közzé lehet tenni;
19. „kiválósági pecsét”: tanúsított minőségi védjegy, amely azt mutatja, hogy valamely, pályázati felhívásra benyújtott pályázat meghaladta a munkaprogramban meghatározott valamennyi értékelési küszöbértéket, de a munkaprogramban az adott felhívásra biztosított költségvetés kimerülése miatt nem részesülhetett finanszírozásban;
20. „munkaprogram”: az egyedi program végrehajtása érdekében a Bizottság által az egyedi program 12. cikkének megfelelően elfogadott dokumentum⁷, vagy egy tartalmát és szerkezetét tekintve azzal egyenértékű, valamely finanszírozó szerv által elfogadott dokumentum;

⁶

⁷ HL

21. „visszatérítendő előleg”: az Európai horizont program keretében vagy az EIC által nyújtott vegyesfinanszírozás azon része, amely a költségvetési rendelet X. címe alapján hitelnek tekintendő, de amelyet az Unió közvetlenül, nonprofit alapon ítél oda innovációs cselekvéseknek megfelelő tevékenységek költségeinek fedezésére, és amelyet a kedvezményezettnek a szerződésben meghatározott feltételek mellett vissza kell térítenie az Unió részére;
22. „szerződés”: a Bizottság vagy valamely finanszírozó szerv és egy olyan jogalany által kötött megállapodás, amely innovációs és piaci bevezetésre irányuló cselekvést hajt végre, és amely az Európai horizont program keretében vagy az EIC által nyújtott vegyesfinanszírozásban részesül;
23. „minősített adatok”: az (EU, Euratom) 2015/444 bizottsági határozat 3. cikkében meghatározott EU-minősített adatok, valamint a tagállamok minősített adatai, azon harmadik országok minősített adatai, amelyekkel az Unió biztonsági megállapodást kötött, illetve azon nemzetközi szervezetek minősített adatai, amelyekkel az Unió biztonsági megállapodást kötött;
24. „vegyesfinanszírozási műveletek”: az uniós költségvetésből – többek között a költségvetési rendelet 2. cikkének (6) bekezdése szerinti vegyesfinanszírozási eszköz keretében – támogatott olyan tevékenységek, amelyek uniós költségvetésből nyújtott nem visszafizetendő támogatási formákat és/vagy finanszírozási eszközöket ötvöznak fejlesztési vagy egyéb állami pénzügyi intézményektől, illetve kereskedelmi pénzügyi intézményektől és befektetőktől származó visszafizetendő támogatási formákkal;
25. „az Európai horizont program keretében vagy az EIC által nyújtott vegyesfinanszírozás”: innovációs és piaci bevezetésre irányuló cselekvéshez nyújtott egyszeri, vissza nem térítendő támogatás vagy visszatérítendő előleg, valamint tőkerészesedésbe való beruházás egyedi kombinációjából álló pénzügyi támogatás;
27. „közbeszerzés” az (EU, Euratom) 2018/1046 rendelet [költségvetési rendelet] 2. cikkének 49. pontjában meghatározott közbeszerzés;
28. „kapcsolódó szervezet” az (EU, Euratom) 2018/1046 rendelet [költségvetési rendelet] 187. cikkének 1. bekezdésében meghatározott bármely jogalany;

30. „innovációs ökoszisztéma”: azon szereplők és jogalanyok uniós szintű környezete, melyek célja a technológiai fejlesztés és az innováció lehetővé tétele. Ide tartoznak többek között az anyagi erőforrások (például pénzeszközök, felszerelések és létesítmények), az intézményi szereplők, (például felsőoktatási intézmények és támogató szolgálataik, kutatási és technológiai szervezetek, vállalkozások, kockázatitőke-befektetők és pénzügyi közvetítők), valamint a tagállami, regionális és helyi döntéshozó, illetve finanszírozó szervek közötti kapcsolatok;
31. „a K+I terén gyengén teljesítő tagállam”: olyan tagállam, amely a részvétel bővítéséről és a kiválóság megosztásáról szóló 4. rész alapján jogosult koordinátorként pályázatot benyújtani.

3. cikk

A program célkitűzései

- (1) A program általános célkitűzése, hogy a kutatásba és innovációba való uniós beruházások tudományos, technológiai, gazdasági és társadalmi hatással bírjanak, mégpedig a következők érdekében: az Unió tudományos és technológiai bázisainak megerősítése, az Unió – többek között az uniós ipar – versenyképességének fokozása minden tagállamban, az Unió stratégiai prioritásainak megvalósítása, hozzájárulás a globális kihívások, köztük a fenntartható fejlesztési célok által jelentett kihívások kezeléséhez és ezen belül – a 2030-ig tartó időszakra szóló menetrendben és a Párizsi Megállapodásban foglalt elveket követve – a fenntartható fejlesztési célok eléréséhez, valamint az európai kutatási térség megerősítése. A program ilyenformán maximalizálja az uniós hozzáadott értéket, mivel olyan célkitűzésekre és tevékenységekre összpontosít, amelyeket a tagállamok önmagukban nem, csak együttműködésben tudnak hatékonyan megvalósítani.
- (2) A program egyedi célkitűzései a következők:
- a) a tudományos kiválóság ösztönzése, a magas színvonalú új alapvető és alkalmazott ismeretek és készségek létrehozásának és terjesztésének, továbbá a kutatók képzésének és mobilitásának támogatása, a tehetségek vonzása minden szinten, valamint annak elősegítése, hogy az Unióban élő tehetségek a lehető legnagyobb mértékben részt vegyenek az e program keretében támogatásban részesülő tevékenységekben;

- b) tudásteremtés, a kutatás és az innováció által az uniós szakpolitikák kidolgozására, támogatására és végrehajtására gyakorolt hatás erősítése, valamint a globális – köztük a fenntartható fejlesztési célok jelentette – kihívások kezelése érdekében az innovatív megoldások iparban, többek között a kkv-k körében, valamint a társadalomban való elterjedésének támogatása;
- c) az innováció minden formájának ösztönzése, a technológiai fejlődés, a demonstrációs tevékenységek és a tudástranszfer megkönnyítése, valamint az innovatív megoldások elterjedésének elősegítése;
- d) a program megvalósításának optimalizálása az Európai Kutatási Térség erősítése érdekében, az összes tagállam kiválóságán alapuló részvételének megerősítése az Európai horizont programban, valamint a kutatási, illetve innovációs célú együttműködés megkönnyítése Európában.

4. cikk

A program szerkezete

- (1) A program a 3. cikkben meghatározott általános és egyedi célkitűzésekhez hozzájáruló következő részekre tagolódik:
 - 1. I. pillér – „Tudományos kiválóság”, melynek összetevői a következők:
 - a) Európai Kutatási Tanács (EKT);
 - b) Marie Skłodowska-Curie-cselekvések (MSCA);
 - c) kutatási infrastruktúrák.
 - 2. II. pillér: „Globális kihívások és az európai ipari versenyképesség”, melynek összetevői a következők, figyelemmel arra, hogy a társadalom- és bölcsészettudományok minden klaszterben fontos szerepet játszanak:
 - a) „Egészségügy” klaszter;
 - b) „Kultúra és befogadó társadalom” klaszter;

- c) „A társadalmat szolgáló polgári biztonság” klaszter;
- d) „Digitális gazdaság, ipar és világűr” klaszter;
- e) „Éghajlat és energia” klaszter;
- ee) „Mobilitás” klaszter;
- f) „Biogazdaság, élelmiszerek, természeti erőforrások és környezet” klaszter;
- g) a Közös Kutatóközpont (JRC) nem nukleáris közvetlen cselekvései.

3. III. pillér – „Innovatív Európa”, melynek összetevői a következők:

- a) Európai Innovációs Tanács (EIC);
- b) európai innovációs ökoszisztémák;
- c) a 298/2008/EK rendelettel létrehozott Európai Innovációs és Technológiai Intézet (EIT).

4. „A részvétel bővítése és az Európai Kutatási Térség megerősítése” rész, melynek összetevői a következők:

- a) a részvétel bővítése és a kiválóság megosztása;
- b) az európai kutatási és innovációs rendszer megreformálása és fejlesztése.

(2) A tevékenységeket nagy vonalakban az I. melléklet ismerteti.

5. cikk

Védelmi vonatkozású tevékenységek

- (1) Az 1. cikk (3) bekezdésének b) pontjában említett egyedi program keretében végrehajtandó, az Európai Védelmi Alap létrehozásáról szóló ... rendeletben meghatározott tevékenységek elsősorban védelmi alkalmazásokra összpontosítanak az e cikk (3) bekezdésében meghatározott célok elérése érdekében.
- (2) Ez a rendelet e cikk, az 1. cikk és a 9. cikk (1) bekezdése kivételével nem alkalmazandó az 1. cikk (3) bekezdésének b) pontjában említett egyedi programra.
- (3) Az 1. cikk (3) bekezdésének b) pontjában említett egyedi programot illetően a program célja és tevékenységeinek fő irányvonala a következő:
 - [a] az európai védelmi, technológiai és ipari bázis globális versenyképességének, hatékonyságának és innovációs kapacitásának fokozására irányuló tevékenységek;
 - b) olyan tevékenységek, amelyek az innovációban, a kutatásban és a technológiai fejlesztésben rejlő ipari potenciál védelmi alkalmazások céljára történő kihasználásának javítását célozzák az ipari ciklus minden egyes szakaszában, hozzájárulva ezzel az Unió stratégiai autonómiájához.

6. cikk

Az uniós finanszírozás végrehajtása és formái

- (1) A programot a költségvetési rendelettel összhangban közvetlen irányítással kell végrehajtani vagy közvetett irányítással a költségvetési rendelet 62. cikke (1) bekezdésének c) pontjában említett finanszírozó szervezetekkel.
- (2) A program a költségvetési rendeletben meghatározott bármely formában nyújthat finanszírozást közvetett cselekvésekhez, elsősorban különösen a program fő támogatási formáját képező vissza nem térítendő támogatás formájában. Finanszírozást nyújthat továbbá pénzdíjak, közbeszerzések, vegyesfinanszírozási műveleteken belüli pénzügyi eszközök és az Akceleratorprogramon belüli tőketámogatás formájában is.

- (3) A közvetett cselekvésekre az e rendeletben rögzített részvételi és terjesztési szabályokat kell alkalmazni.
- (4) A program keretében alkalmazandó cselekvések fő típusait a II. melléklet határozza meg. A program összes célkitűzése esetében rugalmasan alkalmazandó valamennyi finanszírozási forma, a használatukról az adott célkitűzések szükségletei és jellemzői alapján kell dönteni.
- (5) A program a JRC által végzett közvetlen cselekvéseket is támogatja. Amennyiben ezek a cselekvések hozzájárulnak az EUMSZ 185. vagy 187. cikke alapján létrehozott kezdeményezésekhez, ez a hozzájárulás nem tekintendő a szóban forgó kezdeményezésekhez rendelt pénzügyi hozzájárulás részének.
- (6) Az egyedi program⁸ és az Európai Innovációs és Technológiai Intézet⁹ megvalósításának a következőképpen kell történnie:
- a) a kutatási és innovációs tevékenységek átlátható és stratégiai jellegű, többéves tervezésének segítségével – különösen a „Globális kihívások és ipari versenyképesség” pillér esetében –, az érdekelt feleknek és adott esetben a polgároknak a prioritásokról, a megfelelő cselekvéstípusokról és az alkalmazandó végrehajtási formákról alkotott nézeteit figyelembe véve;
 - b) átfogó alapelvként figyelembe véve a nemzetközi együttműködést, a kutatási és innovációs célú együttműködésre irányuló kapcsolatok bővítésének szükségességét, a nyílt tudományt, az esélyegyenlőséget, valamint a társadalom- és bölcsészettudományok hozzájárulásait;
 - c) a más uniós programokkal való összhang biztosításával és a tagállami, illetve regionális finanszírozási programokkal és prioritásokkal meglévő szinergiák fokozásával, így erősítve az EKT-t.
- (7) Az Európai horizonthoz tartozó tevékenységeket elsősorban nyílt versenypályázati felhívások keretében kell teljesíteni többek között a küldetések és az európai partnerségek esetében is.

⁸ [9870/18].
⁹

- (8) Az 1. cikk (3) bekezdésének a) pontjában említett egyedi program és az EIT keretében végzett kutatási és innovációs tevékenységeknek kizárólag a polgári alkalmazásokra kell összpontosulniuk.
- (9) A program keretében biztosítani kell egyrészt a mindenki számára egyenlő esélyek, másrészt a nemek közötti egyenlőség és – a kutatás és az innováció tartalmát illetően – a nemekkel kapcsolatos dimenzió érvényesítésének előmozdítását. Figyelmet kell fordítani a nemek közötti egyensúly elősegítésére – az adott kutatási és innovációs területen uralkodó körülményeknek megfelelően – az elbírálást végző testületekben, valamint a szakértői csoportokhoz hasonló szervezetekben.

7. cikk

Küldetések

- (1) A küldetéseket a „Globális kihívások és európai ipari versenyképesség” pilléren belül kell programozni, de a program más részei keretében végrehajtott cselekvésekből származó előnyökből is részesülhetnek. A küldetéseknek olyan kihívásokon kell alapulniuk, amelyek az európai polgárok széles köre számára relevánsak és lehetővé teszik egymással versengő megoldások létrejöttét, és így páneurópai hozzáadott értéket és hatást képviselnek.
- (2) A küldetéseket az egyedi programmal összhangban kell meghatározni és végrehajtani, a kezdetektől biztosítva a tagállamok aktív részvételét. A küldetések keretében tett javaslatok értékelését a 26. cikknek megfelelően kell elvégezni.
- (3) A küldetéseknek:
- a) egyértelmű kutatási és innovációs tartalommal, valamint uniós hozzáadott értékkel kell rendelkezniük, továbbá hozzá kell járulniuk az Unió prioritásaihoz és az Európai Horizont programnak a 3. cikkben megállapított céljaihoz;
 - b) merésznek és inspirálónak kell lenniük, széles körű társadalmi, technológiai és/vagy gazdasági és/vagy szakpolitikai relevanciával kell bírniuk;
 - c) világos irányt kell megjelölniük, célzottaknak, mérhetőeknek és időhöz kötötteknek kell lenniük és egyértelmű költségvetési kerettel kell rendelkezniük;

- d) átlátható módon kell kiválasztani őket és ambiciózus, de valószerű célok, illetve kutatási, fejlesztési és innovációs tevékenységek köré kell szerveződniük;
 - e) több tudományágban (ezen belül a társadalom- és bölcsészettudományokban) kell cselekvésre sarkallniuk, lehetővé kell tenniük a köz-, illetve magánszférabeli érdekelt felek – így a polgárok és felhasználók aktív részvételét, valamint a technológiai érettségi szinteken – ezen belül az alacsonyabb szinteken – folytatott tevékenységek széles körére kell kiterjedniük;
 - f) nyitva kell állniuk többféle alulról építkező megközelítésre és technikai megoldásra, figyelembe véve az emberi és társadalmi szükségleteket, illetve lehetséges előnyöket; és el kell ismerniük a küldetések teljesítéséhez nyújtott különféle hozzájárulások jelentőségét.
- (4) A Bizottság e rendelet V. mellékletével összhangban minden küldetést – a küldetések végrehajtási, nyomonkövetési és kivezetési időszaka alatt – nyomon követ és értékel egyebek között a rövid, közép- és hosszú távú célok elérése terén elért eredmények tekintetében. Az Európai horizont keretében indított első küldetések felülvizsgálatát legkésőbb 2023-ig el kell végezni; új küldetések létrehozásáról, illetve a folyamatban lévő küldetések folytatásáról, befejezéséről vagy átirányításáról csak e felülvizsgálatokat követően lehet határozni.

8. cikk

Európai partnerségek

- (1) Az Európai horizont részei megvalósíthatók európai partnerségek útján is. Az Unió európai partnerségekben való részvétele a következő formák valamelyikét öltheti:
- a) olyan partnerségekben való részvétel, amelyek létrejöttének alapja a Bizottság és a 2. cikk (3) bekezdésében említett partnerek között létrejött, a partnerség célkitűzéseit, az összes részt vevő partner kapcsolódó, pénzügyi és/vagy természetbeni hozzájárulásra vonatkozó kötelezettségvállalásait, a fő teljesítmény- és hatásmutatókat, az elérendő eredményeket, valamint a jelentéstételre vonatkozó részleteket meghatározó egyetértési megállapodás és/vagy szerződéses megállapodás. Ezekben szerepel a partnerek és a program által végrehajtott kiegészítő kutatási és innovációs tevékenységek azonosítása is (közös programozású európai partnerségek);

- b) pénzügyi hozzájárulás melletti részvétel kutatási és innovációs tevékenységek olyan programjában, amely meghatározza a célkitűzéseket, a fő teljesítménymutatókat és hatásmutatókat, valamint az elérendő eredményeket, és amely a partnerek pénzügyi és/vagy természetbeni hozzájárulásra vonatkozó kötelezettségvállalásán és a releváns tevékenységeik program-társfinanszírozási cselekvés útján történő integrációján alapul (társfinanszírozott európai partnerségek); [az európai strukturális és beruházási alapokból származó finanszírozás engedélyezett és tagállami hozzájárulásnak minősül.]
- c) pénzügyi hozzájárulás melletti részvétel olyan kutatási és innovációs programokban, amelyeket több tagállam hajt végre az EUMSZ 185. cikke alapján, vagy az EUMSZ 187. cikke alapján létrehozott szervek, például közös vállalkozások hajtanak végre, vagy az EIT tudományos és innovációs társulásai hajtanak végre az EIT rendelettel összhangban (intézményesített európai partnerségek). E partnerségek végrehajtására csak akkor kerül sor, ha az Európai horizont program más részei – ideértve az európai partnerségek egyéb formáit is – nem teljesítenék a célkitűzéseket vagy nem váltanák ki a szükséges várt hatásokat, és ha a hosszú távú kilátások és az integráció magas szintje indokolják a végrehajtást. Az EUMSZ 185. cikke vagy 187. cikke alapján létrehozott partnerségek keretében minden pénzügyi hozzájárulást központilag kell kezelni – kivéve kellően indokolt esetben –, tiszteletben tartva ugyanakkor azt az elvet, hogy egy adott részt vevő állam hozzájárulását nem lehet egy másik részt vevő állambeli kedvezményezett támogatására felhasználni, hacsak az összes részt vevő állam másként nem határoz. Az ilyen partnerségek szabályzatában meg kell határozni többek között a célkitűzéseket, a fő teljesítménymutatókat és hatásmutatókat, az elérendő eredményeket, valamint a partnerek pénzügyi és/vagy természetbeni hozzájárulásra vonatkozó kötelezettségvállalásait. [Az európai strukturális és beruházási alapokból származó finanszírozás engedélyezett és tagállami hozzájárulásnak minősül.]

(2) Az európai partnerségek:

- a) kizárólag olyan esetekben, európai vagy globális kihívások kezelésére hozandók létre, ahol hatékonyabban képesek elérni az Európai horizont célkitűzéseit, mint az Unió önmagában. E részeknek megfelelő arányban részesülniük kell az Európai horizont költségvetéséből. A II. pillér minden klasztere esetében a költségvetés túlnyomó részét európai partnerségeken kívül eső tevékenységekre kell fordítani;

- b) a következő elvekre kell épülniük: az uniós hozzáadott érték, az átláthatóság, a nyitottság, az Európán belül érvényesülő és az Európa javát szolgáló hatás, a megfelelő léptékű multiplikátorhatás, az összes részt vevő fél hosszú távú pénzügyi kötelezettségvállalása, a végrehajtás rugalmassága, valamint az uniós, helyi, regionális, nemzeti és adott esetben nemzetközi kezdeményezésekkel, illetve más partnerségekkel és küldetésekkel való koherencia, koordináció és kiegészítő jelleg;
- c) életciklus-alapú megközelítést kell alkalmazniuk, korlátozott időszakra kell vonatkozniuk, és tartalmazniuk kell a programból nyújtott finanszírozás fokozatos kivezetésére vonatkozó feltételeket.

A kiválasztásra, végrehajtásra, nyomon követésre, értékelésre és fokozatos kivezetésre vonatkozó rendelkezéseket és kritériumokat a III. melléklet tartalmazza.

9. cikk

Költségvetés

- (1) A keretprogramnak a 2021–2027-es időszakban történő végrehajtására szánt pénzügyi keretösszeg [folyó áron 94 100 000 000 EUR] az 1. cikk (3) bekezdésének a) pontjában említett egyedi program és az Európai Innovációs és Technológiai Intézet (EIT) céljaira, továbbá [folyó áron 13 000 000 000 EUR] az 1. cikk (3) bekezdésének b) pontjában említett egyedi program céljára.
- (2) Az (1) bekezdésben említett, az 1. cikk (3) bekezdésének a) pontjában említett egyedi program és az EIT céljaira szánt összeg indikatív felosztása a következő:
 - a) I. pillér – „Nyílt tudomány”, 2021–2027-es időszak: [25 800 000 000 EUR], amelyből:
 - 1. Európai Kutatási Tanács: [16 600 000 000 EUR];
 - 2. Marie Skłodowska-Curie-cselekvések: [6 800 000 000 EUR];
 - 3. kutatási infrastruktúrák: [2 400 000 000 EUR];

- b) II. pillér – „Globális kihívások és ipari versenyképesség”, 2021–2027-es időszak: [52 700 000 000 EUR], amelyből:
1. „Egészségügy” klaszter: [7 700 000 000 EUR];
 2. „Befogadó és biztonságos társadalom” klaszter: [2 800 000 000 EUR];
 3. „Digitális gazdaság, ipar” klaszter: [15 000 000 000 EUR];
 4. „Éghajlat, energiaügy és mobilitás” klaszter: [15 000 000 000 EUR];
 5. „Élelmiszerek és természeti erőforrások” klaszter: [10 000 000 000 EUR];
 6. a Közös Kutatóközpont (JRC) nem nukleáris közvetlen cselekvései: [2 200 000 000 EUR];
- c) III. pillér – „Nyílt innováció”, 2021–2027-es időszak: [13 500 000 000 EUR], amelyből:
1. Európai Innovációs Tanács: [10 500 000 000 EUR], ebből európai innovációs ökoszisztémák: legfeljebb [500 000 000 EUR];
 2. Európai Innovációs és Technológiai Intézet (EIT): [3 000 000 000 EUR];
- d) „Az Európai Kutatási Térség megerősítése” rész, 2021–2027-es időszak: [2 100 000 000 EUR], amelyből
1. „a kiválóság megosztása”: [1 700 000 000 EUR];
 2. „az európai kutatási és innovációs rendszer megreformálása és fejlesztése”: [400 000 000 EUR].

- (3) [Az előre nem látható helyzetekre és az új fejleményekre vagy igényekre történő reagálás céljaira a Bizottság az éves költségvetési eljárás során legfeljebb [10 %]-os mértékben eltérhet a (2) bekezdésben említett összegektől. Nem megengedett az ilyen eltérés az e cikk (2) bekezdése b) pontjának 6. alpontjában említett összeg és „Az Európai Kutatási Térség megerősítése” részre vonatkozóan e cikk (2) bekezdésében meghatározott teljes összeg tekintetében.]
- (4) Az (1) bekezdésben említett, az 1. cikk (3) bekezdése a) pontjában említett egyedi program és az EIT céljára elkülönített összeg fedezheti továbbá a program irányításával, végrehajtásával és a program célkitűzései megvalósításának értékelésével kapcsolatos előkészítési, nyomkövetési, kontroll-, ellenőrzési, értékelési és egyéb tevékenységekre vonatkozó költségeket, ideértve minden adminisztratív kiadást is. Az összeg ezenfelül fedezheti a tanulmányokkal, szakértői ülésekkel, tájékoztatási és kommunikációs cselekvésekkel kapcsolatos kiadásokat, amelyek kapcsolódnak a program célkitűzéseéhez, továbbá az információk feldolgozására és cseréjére összpontosító IT-hálózatokkal – többek között az intézményi IT-eszközökkel – kapcsolatos kiadásokat, valamint a program irányítása tekintetében felmerült minden egyéb technikai és igazgatási segítségnyújtási költséget.
- (5) A 2027. december 31-ig be nem fejezett cselekvésekkel kapcsolatos igazgatási feladatok ellátása céljából szükség esetén előirányzatok állíthatók be a 2027 utáni költségvetésbe a (4) bekezdésben meghatározott kiadások fedezésére.
- (6) Az egy pénzügyi évnél hosszabb időn átívelő cselekvések költségvetési kötelezettségvállalásai felbonthatók több évre esedékes éves részletekre.
- (7) A költségvetési rendelet sérelme nélkül az első munkaprogramban szereplő projektekből származó, intézkedési kiadások 2021. január 1-jétől számolhatók el.

- (8) [A tagállamok részére megosztott irányítás keretében allokált és az (EU) XX rendelet [közös rendelkezésekről szóló rendelet] 21. cikkének megfelelően átcsoportosítható források a tagállamok kérésére átcsoportosíthatók a programra. A Bizottság ezeket a forrásokat a költségvetési rendelet 62. cikke (1) bekezdésének a) pontjával összhangban közvetlenül vagy 62. cikke (1) bekezdésének c) pontjával összhangban közvetve hajtja végre. Ezeket a forrásokat – ha az érintett tagállam illetékes irányító hatósága másképp nem határoz – az érintett tagállam javára kell felhasználni].
- (9) Az Európai horizont programot a más uniós finanszírozási programokkal való szinergiában kell végrehajtani, törekedve eközben a lehető legnagyobb mértékű egyszerűsítésre. A IV. melléklet tartalmazza a más uniós finanszírozási programokkal fennálló szinergiák nem kimerítő felsorolását.

10. cikk

Nyílt tudomány

- (1) E rendelet 35. cikkének (3) bekezdésével összhangban biztosítani kell a program keretében finanszírozott kutatások eredményeképp létrejövő tudományos publikációkhoz és kutatási adatokhoz – ideértve a tudományos publikációk alapját képező adatokat is – való nyílt hozzáférést. Az adatokhoz való nyílt hozzáférést „a szükséges zártság melletti lehető legnagyobb mértékű nyitottság” elvének megfelelően kell biztosítani. Ösztönözni kell az egyéb kutatási eredményekhez való – különösen a kkv-k javát szolgáló – nyílt hozzáférést.
- (2) A kutatási adatok felelősségteljes kezelését a fellelhetőség, hozzáférhetőség, interoperabilitás és újrafelhasználhatóság (FAIR) elvének megfelelően kell biztosítani. Figyelmet kell fordítani az adatok hosszú távú megőrzésére is.
- (3) A kutatási eredményekhez való nyílt hozzáférés és a kutatási adatok felelősségteljes kezelése mellett más nyílt tudományos gyakorlatokat is ösztönözni és támogatni kell.

11. cikk

Kiegészítő finanszírozás

A kiválósági pecsét tanúsítvánnyal díjazott cselekvések vagy azok a cselekvések, amelyek megfelelnek a következő kumulatív és összehasonlítható feltételeknek:

- a) értékelésre kerültek a program körébe tartozó pályázati felhívás keretében;
- b) megfelelnek az említett pályázati felhívás minimális minőségi követelményeinek;
- c) az említett pályázati felhívás keretében kizárólag költségvetési korlátok miatt nem részesülhetnek finanszírozásban,

[az (EU) XX rendelet [közös rendelkezésekről szóló rendelet] [67.] cikke (5) bekezdésének és az (EU) XX rendelet [a közös agrárpolitika finanszírozása, irányítása és nyomon követése] [8.] cikkének megfelelően támogatásban részesülhetnek az Európai Regionális Fejlesztési Alapból, a Kohéziós Alapból, az Európai Szociális Alap Pluszból vagy az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból, amennyiben a szóban forgó cselekvések összhangban állnak az érintett program célkitűzéseivel. A támogatást nyújtó alap szabályai alkalmazandók.]

12. cikk

A programhoz társult harmadik országok¹⁰

[(1) A program nyitva áll az alábbi harmadik országok számára:

- a) az Európai Szabadkereskedelmi Társulás (EFTA) olyan tagjai, amelyek az Európai Gazdasági Térség (EGT) tagjai is, az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban meghatározott feltételekkel összhangban;

¹⁰ [Ez a cikk a TPK tárgyalási keretéhez tartozik, ezért horizontális iránymutatás alapján kerül majd módosításra. Az EFTA-tagállamok társulására értelemszerűen az Unió és ezen országok közötti megállapodásokban foglalt sajátos feltételek vonatkoznak.]

- b) csatlakozó országok, tagjelölt országok és potenciális tagjelöltek, a szóban forgó országok uniós programokban való részvételének a vonatkozó keretmegállapodásokban és társulási tanácsi határozatokban vagy hasonló megállapodásokban meghatározott általános alapelveivel és általános feltételeivel, valamint az Unió és az említett országok közötti megállapodásokban meghatározott egyedi feltételekkel összhangban;
- c) az európai szomszédságpolitika hatálya alá tartozó országok, a szóban forgó országok uniós programokban való részvételének a vonatkozó keretmegállapodásokban és társulási tanácsi határozatokban vagy hasonló megállapodásokban meghatározott általános alapelveivel és általános feltételeivel, valamint az Unió és az említett országok közötti megállapodásokban meghatározott egyedi feltételekkel összhangban;
- d) olyan harmadik országok és területek, amelyek megfelelnek valamennyi alábbi feltételnek:
 - i. színvonalas tudományos, technológiai és innovációs kapacitással rendelkeznek;
 - ii. elkötelezettek a szabályokon alapuló, demokratikus intézmények által támogatott nyitott piacgazdaság iránt, beleértve a szellemi tulajdonhoz fűződő jogok tisztességes és méltányos kezelését is;
 - iii. aktívan támogatják a polgárok gazdasági és társadalmi jólétét javító szakpolitikákat.

A d) pont szerinti harmadik országok programhoz való társulásának összhangban kell állnia a harmadik ország uniós programokban való részvételét szabályozó egyedi megállapodásban meghatározott feltételekkel, feltéve, hogy a megállapodás:

- méltányos egyensúlyt biztosít az uniós programokban részt vevő harmadik ország hozzájárulásai és a neki biztosított juttatások tekintetében;
- meghatározza a programokban való részvétel feltételeit, beleértve az egyedi programokhoz való pénzügyi hozzájárulások és azok igazgatási költségeinek kiszámítását. Ezek a hozzájárulások a költségvetési rendelet 21. cikkének (5) bekezdésével összhangban címzett bevételnek minősülnek;

- nem ruház a harmadik országra döntéshozatali jogkört a programra vonatkozóan;
 - garantálja az Uniónak a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás biztosításához és a pénzügyi érdekeinek védelméhez való jogát.
- (2) Az egyes harmadik országok programhoz való társulása hatókörének meghatározása során figyelembe kell venni az Unió gazdasági növekedésének az innováció útján történő előmozdítására irányuló célkitűzést. Ennek megfelelően – az EGT-tagországok, a csatlakozó országok, a tagjelölt országok és a potenciális tagjelöltek esetét kivéve – a program egyes részei kizárhatók egy adott országra vonatkozó társulási megállapodásból.
- (3) A társulási megállapodásnak adott esetben rendelkeznie kell az Unióban letelepedett jogalanyoknak a társult országok egyenértékű programjaiban való, a társulási megállapodásban meghatározott feltételeknek megfelelő részvételéről.
- (4) A pénzügyi hozzájárulás szintjét meghatározó feltételeknek biztosítaniuk kell a társult országban letelepedett szervezeteknek a programban való részvétel kapcsán juttatott összeghez képest jelentkező minden jelentős egyensúlyhiány automatikus korrekcióját, figyelembe véve a program irányítása, végrehajtása és működtetése kapcsán felmerülő költségeket is.]

II. CÍM

RÉSZVÉTELI ÉS TERJESZTÉSI SZABÁLYOK

I. FEJEZET

Általános rendelkezések

13. cikk

Finanszírozó szervek és a JRC közvetlen cselekvései

- (1) A finanszírozó szervek csak kellően indokolt esetben és csak akkor térhetnek el az ebben a címben megállapított szabályoktól – a 14., a 15. és a 16. cikk kivételével –, ha az eltérésről a finanszírozó szervet létrehozó és/vagy arra költségvetés-végrehajtási feladatokat ruházó alapjogiaktus, vagy – a költségvetési rendelet 62. cikke (1) bekezdése c) pontjának ii., iii. vagy v. alpontja szerinti finanszírozó szervek esetében – a hozzájárulási megállapodás rendelkezik, és a finanszírozó szerv sajátos működési igényei vagy a cselekvés jellege azt szükségessé teszik.
- (2) Az e címben megállapított szabályok nem alkalmazandók a JRC által végzett közvetlen cselekvésekre.

14. cikk

Támogatható cselekvések

- (1) E cikk (2) bekezdésének sérelme nélkül kizárólag a 3. cikkben említett célkitűzéseket végrehajtó cselekvések finanszírozhatók.

A következő kutatási területek nem finanszírozhatók:

- a) az ember reprodukciós célú klónozására irányuló tevékenység;
 - b) az ember génállományának olyan módosítására irányuló tevékenység, amelynek eredményeképpen ezek a változtatások örökölhetővé válhatnak¹¹;
 - c) az emberi embrióknak kizárólag kutatási célból vagy őssejtekhez jutás céljából történő létrehozására irányuló tevékenység, ideértve a szomatikus sejtek maganyagának átvitelén alapuló eljárást is.
- (2) A felnőtt vagy embrionális emberi őssejteken végzett kutatások az adott tudományos pályázat tartalmának és az érintett tagállamok jogi keretének függvényében finanszírozhatók. Sem az EU-ban, sem azon kívül nem finanszírozható olyan kutatási tevékenység, amely minden tagállamban jogellenes. Nem finanszírozható valamely tagállamban olyan tevékenység, amely az adott tagállamban jogellenes.

15. cikk

Etika¹²

- (1) A program keretében végrehajtott cselekvéseknek összhangban kell állniuk az etikai alapelvekkel és a vonatkozó nemzeti, uniós és nemzetközi szabályozással, beleértve az Európai Unió Alapjogi Chartáját, valamint az emberi jogok európai egyezményét és annak kiegészítő jegyzőkönyveit is.

Különös figyelmet kell fordítani az arányosság elvére, a magánélet tiszteletben tartásához való jogra, a személyes adatok védelméhez való jogra, a személyeknek a testi és szellemi sérthetlenséghez való jogára, a megkülönböztetésmentességhez való jogra és arra, hogy biztosítani kell az emberi egészség védelmének magas szintjét és a környezet védelmét.

¹¹ Az ivarmirigyek rákos megbetegedéseinek kezelésére vonatkozó kutatás finanszírozható.

¹² A Bizottság a végleges jogi aktus függvényében a Horizont 2020 keretprogramhoz hasonlóan nyilatkozatot tesz majd az emberi embrionális őssejtek kutatására vonatkozóan (a 2013/C 373/02 nyilatkozat).

- (2) A cselekvésben részt vevő szervezeteknek be kell nyújtaniuk a következőket:
- a) etikai önértékelés, amely azonosítja és részletezi a finanszírozandó tevékenységek célkitűzéséhez, végrehajtásához és valószínű hatásához kapcsolódó valamennyi előre látható etikai problémát, és amelynek részét képezi az (1) bekezdésnek való megfelelés megerősítése, valamint annak leírása, hogy azt hogyan fogják biztosítani;
 - b) arra vonatkozó megerősítés, hogy a tevékenységek meg fognak felelni az All European Academies által közzétett európai kutatásetikai magatartási kódexnek, és hogy nem kerül sor finanszírozásból kizárt tevékenységek végzésére;
 - c) az Unión kívül végzett tevékenységek esetében arra vonatkozó megerősítés, hogy ugyanazon tevékenységek engedélyezettek lettek volna valamely tagállamban; és
 - d) az emberi embrionális őssejteket felhasználó tevékenységek esetében adott esetben az érintett tagállamok illetékes hatóságai által meghozandó engedélyezési és ellenőrző intézkedések, valamint az érintett tevékenységek megkezdése előtt beszerzendő etikai jóváhagyások részletes ismertetése.
- (3) A pályázatokat szisztematikusan át kell világítani az összetett vagy súlyos etikai problémákat felvető cselekvések azonosítása érdekében, és az ilyen cselekvéseket etikai vizsgálatra kell utalni. Az etikai vizsgálatot a Bizottság végzi el, kivéve, ha átruházza ezt a feladatot a finanszírozó szervre. Az emberi embrionális őssejtek vagy emberi embriók felhasználásával járó cselekvések esetében kötelező etikai vizsgálatot végezni. Az etikai átvilágítást és vizsgálatot etikai szakértők támogatása mellett kell végrehajtani. A Bizottság és a finanszírozó szervek a lehető legnagyobb mértékben biztosítják az etikai eljárások átláthatóságát.
- (4) A cselekvésekben részt vevő szervezeteknek az érintett tevékenységek megkezdése előtt be kell szerezniük valamennyi jóváhagyást vagy más kötelező dokumentumot az érintett nemzeti vagy helyi etikai bizottságtól vagy más szervtől, például adatvédelmi hatóságtól. Ezeket a dokumentumokat meg kell őrizni és kérésre át kell adni a Bizottságnak vagy a finanszírozó szervnek.

- (5) A Bizottság vagy a finanszírozó szerv adott esetben etikai ellenőrzéseket végez. Összetett vagy súlyos etikai problémák esetében az ellenőrzést a Bizottság végzi el, kivéve, ha átruházza ezt a feladatot a finanszírozó szervre.

Az etikai ellenőrzést etikai szakértők támogatása mellett kell végrehajtani.

- (6) Az (1)–(4) bekezdésben említett etikai követelményeket nem teljesítő cselekvések bármikor elutasíthatók vagy megszüntethetők.

16. cikk

Biztonság

- (1) A program keretében végrehajtott cselekvéseknek meg kell felelniük az alkalmazandó biztonsági szabályoknak, különösen a minősített adatok jogosulatlan közlése elleni védelemre vonatkozó szabályoknak, ideértve a vonatkozó nemzeti vagy uniós jogszabályoknak való megfelelést is. Az Unión kívül végrehajtott, minősített adatokat felhasználó és/vagy létrehozó kutatások esetében az említett követelmények teljesítésén túl az is szükséges, hogy az Unió és a kutatás helyszínéül szolgáló harmadik ország biztonsági megállapodást kössön.
- (2) A pályázatoknak adott esetben tartalmazniuk kell egy biztonsági önértékelést, amely azonosítja az esetleges biztonsági problémákat, és részletesen ismerteti, hogy azokat hogyan fogják kezelni a vonatkozó nemzeti és uniós jogszabályok betartása érdekében.
- (3) A biztonsági kérdéseket felvető pályázatok esetében a Bizottság vagy a finanszírozó szerv adott esetben biztonsági vizsgálatot végez.
- (4) A cselekvéseknek adott esetben meg kell felelniük az (EU, Euratom) 2015/444 bizottsági határozatnak és végrehajtási szabályainak.
- (5) A cselekvésben részt vevő szervezeteknek biztosítaniuk kell a cselekvés során felhasznált és/vagy létrehozott minősített adatok jogosulatlan közlés elleni védelmét. Az érintett tevékenységek megkezdése előtt igazolniuk kell az érintett nemzeti biztonsági hatóság által kiállított személyi és/vagy telephely-biztonsági tanúsítvány meglétét.

- (6) Ha külső szakértőknek minősített adatokkal kell dolgozniuk, akkor a szakértő kijelölésének előfeltétele a megfelelő személyi biztonsági tanúsítvány megléte.
- (7) A Bizottság vagy a finanszírozó szerv adott esetben biztonsági ellenőrzéseket végezhet.
- (8) Az (1), a (2), a (4), az (5) és a (7) bekezdésben említett biztonsági követelményeket nem teljesítő cselekvések bármikor elutasíthatók vagy megszüntethetők.

II. FEJEZET

Vissza nem térítendő támogatások

17. cikk

Vissza nem térítendő támogatások

Ha e fejezet másként nem rendelkezik, a program keretében nyújtott vissza nem térítendő támogatások odaítélésére és kezelésére a költségvetési rendelet VIII. címével összhangban kerül sor.

18. cikk

Résztételre jogosult szervezetek

- (1) Amennyiben teljesülnek az e rendeletben megállapított feltételek és a munkaprogramban vagy a felhívásban megállapított esetleges további feltételek, a cselekvésekben letelepedési helyétől függetlenül bármely jogalany vagy nemzetközi szervezet részt vehet.
- (2) A szervezeteknek olyan konzorcium részét kell képezniük, amely legalább három, külön-külön tagállamban vagy társult országban letelepedett önálló jogalanyból áll, amelyek közül legalább egy valamely uniós tagállamban telepedett le, kivéve, ha:
 - a) a munkaprogram kellően indokolt esetben másként rendelkezik;

- b) a (3) vagy a (4) bekezdésben említett cselekvésről van szó.
- (3) Az Európai Kutatási Tanács hatáskörébe tartozó, a felderítő kutatás területét érintő cselekvéseket, valamint az Európai Innovációs Tanács (EIC) cselekvéseit, a képzési vagy mobilitási cselekvéseket, illetve a program-társfinanszírozási cselekvéseket végrehajthatja egy vagy több jogalany is, amelyek közül egynek valamely tagállamban vagy társult országban letelepedett jogalanynak kell lennie.
- (4) A koordinációs és támogatási cselekvéseket végrehajthatja egy vagy több jogalany is, amelyek lehetnek valamely tagállamban, társult országban [vagy egy harmadik országban]¹³ letelepedett jogalanyok.
- (5) Az Unió stratégiai jelentőségű vagyoniához, érdekeihez, autonómiájához vagy biztonságához kapcsolódó cselekvések esetében a munkaprogram előírhatja, hogy a részvétel a tagállamokban letelepedett jogalanyokra, illetve a tagállamokban letelepedett jogalanyokra és a meghatározott társult országokban [vagy harmadik országokban] letelepedett jogalanyokra korlátozható. Az EGT-tag társult országokban letelepedett jogalanyok részvételét érintő bármely korlátozásnak összhangban kell állnia az EGT-megállapodásban foglalt feltételekkel.
- (6) Szükséges és megfelelően indokolt esetben munkaprogram a sajátos szakpolitikai igényeknek vagy a cselekvés jellegének és célkitűzéseinek megfelelően további részvételi feltételekről rendelkezhet a (2), (3), (4) és (5) bekezdésben meghatározottak mellett, így például meghatározhatja a jogalanyok számát, típusát és letelepedési helyét.
- (7) [A 9. cikk (8) bekezdése szerinti összegekből részesülő cselekvések esetében a részvétel egyetlen, az átruházó irányító hatóság illetékességi területén letelepedett jogalanyra korlátozódik, kivéve, ha az irányító hatósággal kötött megállapodás és a munkaprogram másként rendelkezik.]
- (8) A munkaprogramban megjelölt esetekben a JRC is részt vehet a cselekvésekben.
- (9) A JRC, a nemzetközi európai kutatószervezetek és az uniós jog alapján létrehozott jogalanyok úgy tekintendők, mint amelyek a cselekvésben részt vevő más jogalanyok letelepedési helyéhez képest eltérő tagállamban telepedtek le.

¹³ A többéves pénzügyi keret tárgyalásában részt vevő felek által kért zárójelek.

- (10) Az Európai Kutatási Tanács hatáskörébe tartozó, a felderítő kutatás területét érintő cselekvések, valamint a képzési vagy mobilitási cselekvések esetében a valamely tagállamban vagy társult országban székhellyel rendelkező nemzetközi szervezeteket úgy kell tekinteni, hogy abban a tagállamban vagy társult országban telepedtek le.

19. cikk

Finanszírozásra jogosult szervezetek

- (1) A szervezetek akkor részesülhetnek finanszírozásban, ha valamely tagállamban vagy társult országban telepedtek le.
- [A 9. cikk (8) bekezdése szerinti összegekből részesülő cselekvések esetében csak az átruházó irányító hatóság illetékességi területén letelepedett szervezetek részesülhetnek az említett összegekből nyújtott finanszírozásban.]
- (2) [A valamely nem társult harmadik országban letelepedett szervezeteknek főszabály szerint viselniük kell részvételük költségeit. Az alacsony és közepes jövedelmű országok¹⁴, illetve kivételes esetekben más nem társult harmadik országok esetében azonban az ilyen szervezetek is jogosultak lehetnek finanszírozásra egy cselekvés keretében, amennyiben:
- a) a Bizottság által elfogadott munkaprogram megjelöli a harmadik országot; vagy
 - b) a Bizottság vagy a finanszírozó szerv a cselekvés végrehajtása szempontjából elengedhetetlennek tartja a kedvezményezett részvételét;]
- (3) A kapcsolódó szervezetek akkor részesülhetnek valamely cselekvés keretében finanszírozásban, ha valamely tagállamban, társult országban [vagy] a Bizottság által elfogadott munkaprogramban megjelölt [harmadik országban] telepedtek le.

¹⁴ Az új munkaprogramhoz csatolva lesz az alacsony és közepes jövedelmű országok jegyzéke.

Pályázati felhívások

- (1) A pályázati felhívások tartalmának a (2) bekezdés különös rendelkezéseitől függetlenül valamennyi cselekvés esetében szerepelnie kell a munkaprogramban.
- (2) Az úttörő kutatásokat támogató program átmeneti tevékenységei keretében végzett cselekvések portfóliójának kidolgozása tekintetében:
 - a) a pályázati felhívások közzétételéről és tartalmáról a munkaprogramban a cselekvések érintett portfóliója kapcsán megállapított célkitűzésekre és költségvetésre tekintettel kell dönten;
 - b) Minden egyes, az úttörő kutatásokat támogató program keretében pályázati felhívás útján kiválasztott javaslatnak magában kell foglalnia egy 50 000 EUR összegű átalányösszeget olyan kiegészítő tevékenységek végzésére, mint a lehetséges spin-off vállalkozások vagy potenciálisan piacteremtő innovációk értékelése, illetve meggyőző üzleti terv kidolgozása. Ezt az összeget a Bizottság előzetes engedélyének függvényében lehet felhasználni. Az ilyen esetekről tájékoztatni kell az egyedi program keretében létrehozott programbizottságot.
- (3) Ha az célkitűzéseik eléréséhez szükséges, a pályázati felhívások kivételes esetekben további tevékenységek fejlesztésére vagy további partnerek meglévő cselekvésekbe való bevonására korlátozódhatnak. A munkaprogram ezen túlmenően a K+I terén gyengén teljesítő tagállamok jogalanyai számára lehetőséget biztosíthat arra, hogy – a megfelelő konzorcium beleegyezésétől függően és amennyiben ilyen tagállamok jogalanyai még nem vesznek részt abban – már kiválasztott együttműködésen alapuló K+I cselekvésekhez csatlakozzanak.
- (4) Nem kötelező a pályázati felhívás az olyan koordinációs és támogatási cselekvések, illetve program-társfinanszírozási cselekvések esetében, amelyek:
 - a) végrehajtását a JRC vagy a munkaprogramban azonosított jogalanyok végzik; és
 - b) a költségvetési rendelet 195. cikkének e) pontjával összhangban nem tartoznak pályázati felhívás hatálya alá.

- (5) A munkaprogramban meg kell határozni, mely felhívások esetében kerül odaítélésre „kiválósági pecsét”. A pályázó előzetes engedélyével a pályázatra és az értékelésre vonatkozó információk megoszthatók az érdekelt finanszírozó hatóságokkal, feltéve, hogy sor kerül titoktartási megállapodások megkötésére.

21. cikk

Közös pályázati felhívások

A Bizottság vagy egy finanszírozó szerv közzétehet közös pályázati felhívást a következőkkel:

- a) harmadik országok vagy azok tudományos és technológiai szervezetei és ügynökségei;
- b) nemzetközi szervezetek;
- c) nonprofit jogalanyok.

Közös pályázati felhívás esetében közös eljárásokat kell kialakítani a pályázatok kiválasztására és értékelésére vonatkozóan. Az eljárásokban részt kell vennie egy kiegyensúlyozott összetételű, a felek által kijelölt szakértőkből álló csoportnak.

**Kereskedelmi hasznosítást megelőző beszerzés és innovatív megoldásokra irányuló
közbizbeszerzés**

- (1) A cselekvések magukban foglalhatnak a 2014/23/EU¹⁵, a 2014/24/EU¹⁶, a 2014/25/EU¹⁷ és a 2009/81/EK irányelv¹⁸ meghatározása szerinti ajánlatkérő szervnek vagy ajánlatkérőnek minősülő kedvezményezettek által megvalósított, kereskedelmi hasznosítást megelőző beszerzést vagy innovatív megoldásokra irányuló közbizbeszerzést, illetőleg irányulhatnak elsődlegesen ilyen beszerzésekre.
- (2) A beszerzési eljárásokkal szemben támasztott követelmények a következők:
- a) meg kell felelniük az átláthatóság, a megkülönböztetésmentesség, az egyenlő bánásmód, a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás és az arányosság elvének, valamint a versenyszabályoknak;
 - b) kereskedelmi hasznosítást megelőző beszerzés esetében külön feltételek is meghatározhatók, így például előírható, hogy a beszerzés tárgyát képező tevékenységek végrehajtásának helye csak a tagállamok és a társult országok területén lehet;
 - c) lehetővé tehetik egyazon eljáráson belül több szerződés odaítélését is (több forrásból történő beszerzés); valamint
 - d) biztosítaniuk kell, hogy a gazdaságilag legelőnyösebb ajánlat(ok) kerüljön (kerüljenek) nyertesként kiválasztásra, és biztosítaniuk kell az összeférhetetlenség kizárását.

¹⁵ Az Európai Parlament és a Tanács 2014. február 26-i 2014/23/EU irányelve a koncessziós szerződésekről (HL L 94., 2014.3.28., 1. o.).

¹⁶ Az Európai Parlament és a Tanács 2014. február 26-i 2014/24/EU irányelve a közbizbeszerzésről és a 2004/18/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 94., 2014.3.28., 65. o.).

¹⁷ Az Európai Parlament és a Tanács 2014. február 26-i 2014/25/EU irányelve a vízügyi, energiaipari, közlekedési és postai szolgáltatási ágazatban működő ajánlatkérők beszerzéseiről és a 2004/17/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 94., 2014.3.28., 243. o.).

¹⁸ Az Európai Parlament és a Tanács 2009. július 13-i 2009/81/EK irányelve a honvédelem és biztonság területén egyes építési beruházásra, árubeszerzésre és szolgáltatásnyújtásra irányuló, ajánlatkérő szervek vagy ajánlatkérők által odaítélt szerződések odaítélési eljárásainak összehangolásáról, valamint a 2004/17/EK és 2004/18/EK irányelv módosításáról (HL L 216., 2009.8.20., 76. o.).

- (3) A kereskedelmi hasznosítást megelőző beszerzés keretében eredményeket létrehozó vállalkozónak tulajdonjoggal kell rendelkeznie legalább a kapcsolódó szellemi tulajdon-jogok vonatkozásában. Az ajánlatkérő szervezeteknek rendelkezniük kell legalább azzal a joggal, hogy saját célú felhasználás érdekében jogdíjmentesen hozzáférjenek az eredményekhez, továbbá hogy – méltányos és észszerű feltételekkel, a használati jog továbbadásának kizárásával, az eredményeknek az ajánlatkérő szerv nevében történő hasznosítása céljából – harmadik feleknek nem kizárólagos használati engedélyt adjanak vagy a részt vevő vállalkozókat ilyen engedély adására kötelezzék. Ha egy vállalkozó a kereskedelmi hasznosítást megelőző beszerzést követően a szerződésben megállapított határidőn belül nem hasznosítja kereskedelmileg az eredményeket, akkor az ajánlatkérő szerv – miután a kérdést a vállalkozóval megvitatta – kötelezheti ez utóbbit arra, hogy az eredmények tulajdonjogát átruházza az ajánlatkérő szervre.

¹⁹[23. cikk

Támogatások együttes igénybevétele

A más uniós program keretében hozzájárulásban részesült cselekvés hozzájárulást kaphat a programból is, feltéve, hogy a hozzájárulások nem ugyanazokat a költségeket fedezik. A cselekvéshez nyújtott, az adott programból származó hozzájárulásra az egyes hozzájáruló uniós programok szabályai alkalmazandók. Az együttesen igénybe vett finanszírozás nem haladhatja meg a cselekvés összes elszámolható költségét, és a különböző uniós programokból származó támogatás arányos módon, a támogatás feltételeit megállapító dokumentumnak megfelelően számítható ki.]

24. cikk

Kiválasztási szempontok

- (1) A költségvetési rendelet 198. cikkének (5) bekezdésében említett kivételek mellett a pénzügyi kapacitást csak a koordinátor esetében kell ellenőrizni, és csak akkor, ha az Uniótól a cselekvés kapcsán igényelt finanszírozás legalább 500 000 EUR.

¹⁹ [A megfelelő jogi aktusra vonatkozó tárgyalások eredményétől függően.]

- (2) Ha azonban kétségek merülnek fel a pénzügyi kapacitás tekintetében, vagy ha az Unió kutatási és innovációs programjaiból finanszírozott több folyamatban lévő cselekvésben való részvétel miatt magasabb a kockázat, akkor a Bizottság vagy a finanszírozó szerv megvizsgálja a többi pályázó vagy az (1) bekezdésben említett küszöbértéket el nem érő koordinátorok pénzügyi kapacitását is.
- (3) Ha a pénzügyi kapacitásra vonatkozóan más jogalany nyújt strukturális garanciát, akkor meg kell vizsgálni az utóbbi jogalany pénzügyi kapacitását.
- (4) Gyenge pénzügyi kapacitás esetében a Bizottság vagy a finanszírozó szerv egy kapcsolódó szervezettől származó, egyetemleges felelősségre vonatkozó nyilatkozat benyújtásától teheti függővé a pályázó részvételét.
- (5) A 33. cikkben meghatározott kölcsönös biztosítási mechanizmushoz való hozzájárulás elegendő, a költségvetési rendelet 152. cikke szerinti garanciának tekintendő. A kedvezményezettekől nem fogadható el és nem követelhető meg további garancia vagy más biztosíték szolgáltatása.

25. cikk

Odaítélési szempontok

- (1) A pályázatokat a következő odaítélési szempontok alapján kell elbírálni:
 - a) kiválóság;
 - b) hatás;
 - c) a végrehajtás minősége és hatékonysága.
- (2) Az Európai Kutatási Tanács hatáskörébe tartozó, a felderítő kutatás területén megvalósított cselekvésekre irányuló pályázatokra csak az (1) bekezdés a) pontjában említett feltételt kell alkalmazni.
- (3) A munkaprogramban meg kell határozni az (1) bekezdésben előírt odaítélési szempontok alkalmazásának részletes szabályait, valamint meg lehet határozni az alkalmazandó súlyozást és küszöbértékeket.

Értékelés

- (1) A pályázatokat külső független szakértőkből álló értékelő bizottságnak kell értékelnie.

Az EIC-tevékenységek és a küldetések esetében, valamint a **Bizottság által elfogadott** munkaprogramban megállapított, kellően indokolt esetekben az értékelőbizottság állhat részben, illetve a koordinációs és támogatási cselekvések esetében részben vagy kizárólag a költségvetési rendelet 150. cikkében említettek szerint uniós intézmények vagy szervek képviselőiből.

Az értékelési eljárást figyelemmel kísérhetik független megfigyelők.

- (2) Az értékelő bizottság adott esetben a következők szerint rangsorolja a vonatkozó küszöbértékeket teljesítő pályázatokat:
- a) értékelési pontszám;
 - b) konkrét szakpolitikai célkitűzések megvalósításához való hozzájárulás, beleértve azt is, hogy az úttörő kutatásokat támogató program keretébe tartozó tevékenységek és a küldetések esetében, valamint más, a **Bizottság által elfogadott** munkaprogramban részletesen meghatározott, kellően indokolt esetekben a pályázat egységes projektportfóliót tartalmaz-e.

Az EIC-tevékenységek és a küldetések esetében, valamint a **Bizottság által elfogadott** munkaprogramban megállapított, kellően indokolt esetekben az értékelőbizottság kiigazításokat is javasolhat a pályázatokban, amennyiben az a portfólió megközelítésének egységessége érdekében szükséges. Ezek a kiigazítások nem érinthetik a részvételi feltételek teljesülését, és összhangban kell lenniük az egyenlő bánásmód elvével. Ezekről az esetekről tájékoztatni kell a programbizottságot.

- (3) A költségvetési rendelet 200. cikkének (7) bekezdésével összhangban a pályázóknak az értékelés minden szakaszában visszajelzést kell kapniuk, és adott esetben rendelkezésükre kell bocsátani az elutasítás indokolását.
- (4) A K+I terén gyengén teljesítő tagállamokban letelepedett azon jogalanyoknak, amelyek „a részvétel bővítése és a kiválóság megosztása” komponens terén sikerrel vettek részt, kérésre igazolást kell kapniuk e részvételről, amelyet azután csatolhatnak az általuk koordinált, a program II. pillérébe tartozó pályázatokhoz.

27. cikk

Az elbírálás felülvizsgálata

- (1) Amennyiben úgy véli, hogy a pályázatra helytelenül alkalmazták a vonatkozó értékelési eljárást, a pályázó kérheti az elbírálás felülvizsgálatát²⁰.
- (2) Az elbírálás felülvizsgálata kizárólag az értékelés eljárási vonatkozásait érinti, a pályázat érdemének értékelését nem.
- (2a) Az elbírálás-felülvizsgáló bizottságnak, amelynek elnöki tisztét a Bizottság vagy az érintett finanszírozó szerv valamely – nem a pályázati felhívásért felelős szervezeti egységnél dolgozó – tisztviselőjének kell betöltenie, véleményt kell nyilvánítania az értékelési eljárás eljárási szempontjairól. A bizottság a következő ajánlásokat fogalmazhatja meg:
- a) a pályázatot újból el kell bírálni, és ezt elsősorban olyan bírálóknak kell végezniük, akik a megelőző elbírálásban nem vettek részt;
- b) fenn kell tartani az eredeti értékelést.
- (3) Az értékelés felülvizsgálata nem késleltetheti a felülvizsgálat tárgyát nem képező pályázatok kiválasztására irányuló eljárást.

²⁰ Az eljárást az értékelési eljárás kezdete előtt közzétett dokumentum fogja részletezni.

A támogatás odaítéléséhez szükséges idő

- (1) A költségvetési rendelet 194. cikke (2) bekezdésének első albekezdésétől eltérve a következő időszakok alkalmazandók:
 - a) valamennyi pályázónak a pályázata értékelésének kimeneteléről történő tájékoztatására vonatkozóan a teljes pályázati anyagok végleges leadási határidejét követően legfeljebb öt hónap;
 - b) a támogatási megállapodásoknak a pályázókkal történő aláírására vonatkozóan a teljes pályázati anyagok végleges leadási határidejét követően legfeljebb nyolc hónap.
- (2) A munkaprogram rövidebb időszakokat is megállapíthat.
- (3) Az EKT cselekvései és a küldetések esetében, valamint ha a cselekvések kapcsán etikai vagy biztonsági értékelés indul, a költségvetési rendelet 194. cikke (2) bekezdésének második albekezdésében megállapított kivételeken túlmenően az (1) bekezdésben említett időszakok túlléphetők.

A vissza nem térítendő támogatások végrehajtása

- (1) Ha valamely kedvezményezett nem teljesíti a cselekvés technikai végrehajtásával kapcsolatos kötelezettségeit, a többi kedvezményezett mindennemű további uniós finanszírozás folyósítása nélkül köteles teljesíteni az említett kötelezettségeket, kivéve, ha kifejezett felmentést kapnak a kötelezettség alól. Az egyes kedvezményezettek pénzügyi felelőssége – a kölcsönös biztosítási mechanizmusra vonatkozó rendelkezésekre is figyelemmel – a saját tartozásukra korlátozódik.
- (2) A támogatási megállapodás megállapíthat részcélokat és azokhoz kapcsolódó előfinanszírozási részleteket. Ha nem sikerül teljesíteni a részcélokat, akkor a cselekvés felfüggeszthető, módosítható vagy kellően indokolt esetben megszüntethető.

- (3) A cselekvés megszüntethető akkor is, ha a várható eredmények tudományos vagy technológiai okokból már nem relevánsak az Unió számára, vagy – az Akceleratorprogram esetében – akkor is, ha gazdasági okokból veszítették el relevanciájukat.

29a. cikk

Támogatásimegállapodás-minta

- (1) A Bizottság a tagállamokkal szoros együttműködésben e rendeletnek megfelelően megállapodásmintákat dolgoz ki a Bizottság vagy az érintett finanszírozó szerv és a kedvezményezettek közötti támogatási megállapodásokhoz. Ha szükségessé válik a támogatásimegállapodás-minta jelentős módosítása, akkor a Bizottság a tagállamokkal szoros együttműködésben a megfelelő módon módosítja azt.
- (2) A támogatási megállapodásban meg kell határozni a kedvezményezettek, valamint e rendelettel összhangban vagy a Bizottság, vagy az érintett finanszírozó szerv jogait és kötelezettségeit. A támogatási megállapodásban meg kell határozni azon jogalanyok jogait és kötelezettségeit is, amelyek a cselekvés megvalósítása közben válnak kedvezményezetté, valamint a konzorcium-koordinátor szerepét és feladatait is.

30. cikk

Finanszírozási arányok

- (1) Cselekvésenként egyetlen finanszírozási arány alkalmazandó valamennyi finanszírozott tevékenységre. A maximális arányt a munkaprogramban kell meghatározni.
- (2) A program a cselekvések összes elszámolható költségének legfeljebb 100 %-át térítheti vissza, kivéve a következők esetében:
- a) innovációs cselekvések: az összes elszámolható költség legfeljebb 70 %-a, kivéve a nonprofit jogalanyok esetében, ahol a program az összes elszámolható költség legfeljebb 100 %-át térítheti vissza;
 - b) program-társfinanszírozási cselekvések: az összes elszámolható költség legalább 30 %-a, meghatározott és kellően indokolt esetekben legfeljebb 70 %-a.

- (3) Az e cikkben meghatározott finanszírozási arányokat azon cselekvések esetében is alkalmazni kell, amelyek egészére vagy egy részére átalányfinanszírozást, egységköltség-alapú finanszírozást vagy egyösszegű átalányt állapítottak meg.

31. cikk

Közvetett költségek

- (1) Az elszámolható közvetett költségek összegét az alvállalkozói szerződésekre fordított elszámolható közvetlen költségek, a harmadik feleknek nyújtott pénzügyi támogatás, valamint a közvetett költségeket tartalmazó egységköltségek vagy egyösszegű átalányok összege nélkül számított összes elszámolható közvetlen költségre alkalmazott 25 %-os átalány alkalmazásával kell kiszámítani.

Az egységköltségekben vagy egyösszegű átalányokban foglalt közvetett költségeket adott esetben az (1) bekezdésben meghatározott átalány alkalmazásával kell kiszámítani, kivéve a belső elszámolású áruk és szolgáltatások egységköltségeit, amelyeket a tényleges költségek alapján kell kiszámítani a kedvezményezettek szokásos költségelszámolási gyakorlatának megfelelően.

- (2) Ha azonban a munkaprogram úgy rendelkezik, a közvetett költségek bejelenthetők egyösszegű átalány vagy egységköltség formájában is.

32. cikk

Elszámolható költségek

- (1) A költségvetési rendelet 186. cikkében foglalt feltételeken túl a projektalapú díjazásban részesülő kedvezményezettek esetében a személyzet költségei elszámolhatók legfeljebb annak a díjazásnak az erejéig, amelyben az adott személy a nemzeti programokból finanszírozott hasonló projektek kapcsán végzett munkáért részesülne, beleértve a cselekvés elvégzésével megbízott személyek javadalmazásának részét képező, a nemzeti jog vagy a munkaszerződés által előírt társadalombiztosítási hozzájárulásokat és egyéb költségeket is.

A projektalapú díjazás olyan díjazást jelent, amely egy személynek a projektekben való részvételéhez kapcsolódik, részét képezi a kedvezményezett szokásos díjazási gyakorlatának, és következetes módon kerül kifizetésre.

- (2) A költségvetési rendelet 190. cikkének (1) bekezdésétől eltérve a harmadik felek által természetbeni hozzájárulásként rendelkezésre bocsátott erőforrások költségei elszámolhatók, de legfeljebb a harmadik fél elszámolható közvetlen költségei erejéig.
- (3) A költségvetési rendelet 192. cikkétől eltérve az eredmények hasznosításából származó bevételek nem tekintendők a cselekvés bevételeinek.
- (4) A költségvetési rendelet 203. cikkének (4) bekezdésétől eltérve az egyenleg kifizetésekor kötelező a pénzügyi kimutatásokra vonatkozó igazolás benyújtása, amennyiben a tényleges költségként és a szokásos költségelszámolási gyakorlatnak megfelelően kiszámított egységgé költségként igényelt összeg legalább 325 000 EUR-t tesz ki.

33. cikk

Kölcsönös biztosítási mechanizmus

- (1) Létrejön egy kölcsönös biztosítási mechanizmus (a továbbiakban: mechanizmus), amely az 1290/2013/EU rendelet 38. cikkének megfelelően létrehozott alap helyébe lép, és annak jogutódjává válik. A mechanizmus az azon összegek visszafizetésének elmaradásával kapcsolatos kockázatok fedezésére szolgál, amelyeket a kedvezményezetteknek meg kellene fizetniük:
 - a) a Bizottság részére az 1982/2006/EK határozat értelmében;
 - b) a Bizottság és az uniós szervek részére a „Horizont 2020” keretprogram alapján;
 - c) a Bizottság és a finanszírozó szervek részére a program alapján.

Az első albekezdés c) pontjában említett finanszírozó szerveket érintő kockázat – a finanszírozó szerv jellegét figyelembe véve – fedezhető a vonatkozó megállapodásban meghatározott közvetett kockázatfedezési rendszer útján is.

- (2) A mechanizmust az Unió irányítja, melyet végrehajtó ügynökként eljárva a Bizottság képvisel. A Bizottság meghatározza a mechanizmus működésének konkrét szabályait.

- (3) A kedvezményezetteknek a cselekvéshez nyújtott uniós finanszírozás 5 %-ának megfelelő összegű hozzájárulást kell fizetniük. Rendszeres időközönként végzett értékelések alapján a Bizottság ezt a hozzájárulást megemelheti legfeljebb 8 %-ra vagy lecsökkentheti az 5 %-os mérték alá. A kedvezményezettek által a mechanizmusnak nyújtott hozzájárulást, amely semmilyen körülmények között nem haladhatja meg az előfinanszírozás első részletének összegét, ez utóbbiból kell levonni, és a kedvezményezettek nevében be kell fizetni az alapba.
- (4) A kedvezményezettek hozzájárulását az egyenleg kifizetésekor vissza kell téríteni.
- (5) A mechanizmus által generált pénzügyi hozamot vissza kell forgatni a mechanizmusba. Ha a hozam nem elegendő, akkor a mechanizmus nem avatkozhat be, és a Bizottság vagy a finanszírozó szerv közvetlenül a kedvezményezettektől vagy a harmadik felektől követeli vissza a tartozásokat.
- (6) A beszedett összegek a költségvetési rendelet 21. cikkének (5) bekezdése értelmében a mechanizmus címzett bevételének minősülnek. Miután megtörtént minden olyan vissza nem térítendő támogatás kifizetéseinek teljesítése, amelynek kockázatait közvetlen vagy közvetett módon a mechanizmus fedezi, a Bizottság – a jogalkotó hatóság döntéseire is figyelemmel – visszafizetteti az esetleges tartozásokat, és jóváírja őket az Európai Unió költségvetése javára.
- (7) A mechanizmus megnyitható bármely más, közvetlen irányítás alatt álló uniós program kedvezményezettjei számára. A Bizottság elfogadja a más programok kedvezményezettjeinek részvételére vonatkozó részletszabályokat.

34. cikk

Tulajdonjog és oltalom

- (1) A kedvezményezettek az általuk generált eredmények tulajdonosai. A kedvezményezetteknek biztosítaniuk kell, hogy a munkavállalóiknak vagy bármely más félnek az eredményekhez kapcsolódó jogait a kedvezményezetteknek a támogatási megállapodásban meghatározott feltételek szerinti kötelezettségeivel összhangban lehessen gyakorolni.

Az eredmények két vagy több kedvezményezett közös tulajdonát képezik, amennyiben:

- a) a kedvezményezettek közösen hozták létre őket; és

b) nem lehet:

i. megállapítani az egyes kedvezményezettek saját hozzájárulását;

vagy

ii. felosztani az eredményeket azok oltalmának kérelmezése, megszerzése vagy fenntartása céljából.

A tulajdonostársaknak írásban meg kell állapodniuk a közös tulajdonból fakadó jogok megosztásáról és gyakorlásának feltételeiről. Hacsak másként nem állapodnak meg, mindegyik tulajdonostárs jogosult a közös tulajdont képező eredmények hasznosítására vonatkozó nem kizárólagos használati engedélyt adni harmadik feleknek (a használati jog továbbadásának kizárásával), feltéve, hogy a többi tulajdonostársat erről előre értesíti, és méltányos és észszerű ellentételezésben részesíti. A tulajdonostársak írásban megállapodhatnak abban, hogy a közös tulajdonra vonatkozó szabályoktól eltérő szabályokat alkalmaznak.

- (2) Az uniós finanszírozásban részesült kedvezményezettek kötelesek megfelelő oltalomban részesíteni az eredményeiket, ha az oltalom – minden releváns megfontolást, így a kereskedelmi hasznosítás kilátásait is figyelembe véve – lehetséges és indokolt. Az oltalomra vonatkozó döntés meghozatalakor a kedvezményezetteknek figyelembe kell venniük a cselekvés többi kedvezményezettjének jogos érdekeit is.

35. cikk

Hasznosítás és terjesztés

- (1) Az uniós finanszírozásban részesült kedvezményezettek kötelesek minden tőlük telhetőt megtenni az eredményeik – különösen az Unióban és a cselekvésben részt vevő kedvezményezettek társult országaiban történő – hasznosítása érdekében. A hasznosítás történhet közvetlenül a kedvezményezettek által, vagy közvetett módon, elsősorban a 36. cikknek megfelelően az eredmények átruházása vagy rájuk vonatkozó használati jog adása útján.

A munkaprogram további hasznosítási kötelezettségekről is rendelkezhet.

Ha annak ellenére, hogy egy kedvezményezett minden tőle telhetőt megtett az eredményei közvetlen vagy közvetett módon történő hasznosítása érdekében, mégsem kerül sor hasznosításra a támogatási megállapodásban meghatározott időszakon belül, akkor a kedvezményezettnek a támogatási megállapodásban megadott megfelelő online felület használata útján kell érdekelt feleket keresnie az eredmények hasznosítása érdekében. Ettől a kötelezettségtől el lehet tekinteni, ha a kedvezményezett kérelme alapján az indokolt.

- (2) A szellemi tulajdon védelmével, a biztonsági szabályokkal és a jogos érdekekkel kapcsolatos esetleges korlátozásokra is figyelemmel minden kedvezményezett köteles az eredményeit mihamarabb terjeszteni.

A munkaprogram további terjesztési kötelezettségekről is rendelkezhet.

- (3) A kedvezményezettek kötelesek biztosítani, hogy a tudományos publikációkhoz való nyílt hozzáférés a támogatási megállapodásban rögzített feltételekkel valósuljon meg. Ezen belül a kedvezményezettek kötelesek biztosítani, hogy ők maguk vagy a szerzők elegendő szellemi tulajdon-jogot tartsanak fenn ahhoz, hogy teljesíteni tudják a nyílt hozzáférésre vonatkozó kötelezettségeiket.

Általános szabályként a kutatási adatokhoz a támogatási megállapodásban megállapított feltételek mellett nyílt hozzáférést kell biztosítani, de indokolt esetben alkalmazhatók kivételek, figyelembe véve a kedvezményezettek jogos érdekeit, többek között a kereskedelmi hasznosítást, és más korlátokat, például az adatvédelmi szabályokat, a biztonsági szabályokat vagy a szellemi tulajdonhoz fűződő jogokat.

A munkaprogram további, a nyílt tudományos gyakorlatok alkalmazására vonatkozó kötelezettségekről is rendelkezhet.

- (4) A kedvezményezettek kötelesek minden kutatási adatot a FAIR-elvekkel összhangban és a támogatási megállapodásban megállapított feltételeknek megfelelően kezelni, és kötelesek adatkezelési tervet készíteni.

A munkaprogram az európai nyílt tudományos adat-felhőnek a kutatási adatok tárolása és az azokhoz való hozzáférés biztosítása céljából történő használatára vonatkozó további kötelezettségekről is rendelkezhet.

- (5) Az eredményeiket terjeszteni kívánó kedvezményezettek kötelesek erről előre értesíteni a cselekvés többi kedvezményezettjét. A többi kedvezményezett bármelyike kifogással élhet, ha igazolni tudja, hogy az eredményeihez vagy a meglévő információihoz és jogaihoz fűződő jogos érdekei a tervezett terjesztés következtében jelentős kárt szenvednének. Ilyenkor csak abban az esetben kerülhet sor a terjesztésre, ha e jogos érdekek védelme érdekében megfelelő lépések történtek.

- (6) Ha a munkaprogram másként nem rendelkezik, a pályázatoknak tartalmazniuk kell az eredmények hasznosítására és terjesztésére vonatkozó tervet. Ha a várható hasznosításnak részét képezi termékek vagy eljárások fejlesztése, kialakítása, előállítása és értékesítése, illetve szolgáltatások kialakítása és nyújtása, akkor a tervnek tartalmaznia kell az ilyen hasznosításra vonatkozó stratégiát. Ha a terv elsősorban nem társult harmadik országokban történő hasznosítást tartalmaz, akkor a jogalanyoknak el kell magyarázniuk, hogy az említett hasznosítás miért áll az Unió érdekében.

A kedvezményezettek kötelesek továbbfejleszteni a tervet a cselekvés során és annak lezárultát követően.

- (7) A Bizottság vagy a finanszírozó szerv által végzendő nyomon követés és terjesztés céljára a kedvezményezettek kötelesek minden kért információt megadni az eredményeik hasznosítására és terjesztésére vonatkozóan, a támogatási megállapodásban meghatározott feltételekkel összhangban. Ezeket az információkat – a kedvezményezettek jogos érdekeitől függően – nyilvánosságra kell hozni.

36. cikk

Átruházás és a használati jogok átadása

- (1) A kedvezményezettek átruházhatják az eredményeik feletti tulajdonjogot. Kötelesek gondoskodni arról, hogy a kötelezettségeik az új tulajdonosra is vonatkozzanak, valamint hogy az új tulajdonos minden további átruházás alkalmával köteles legyen azokat továbbadni.
- (2) Konkrétan azonosított harmadik felekre vonatkozó, eltérő írásbeli megállapodás hiányában, és hacsak az alkalmazandó jogszabályok alapján nem lehetetlen, az eredmények feletti tulajdonjogot átruházni tervező kedvezményezettek kötelesek előre értesíteni minden más olyan kedvezményezettet, amely még hozzáférési jogokkal rendelkezik az eredmények tekintetében. Az értesítésben elegendő tájékoztatást kell adni az új tulajdonosról ahhoz, hogy a kedvezményezettek megítélhessék a hozzáférési jogaikat érő hatásokat.

Konkrétan azonosított harmadik felekre vonatkozó, eltérő írásbeli megállapodás hiányában a kedvezményezettek kifogással élhetnek az átruházás ellen, ha igazolni tudják, hogy az átruházás hátrányosan befolyásolná a hozzáférési jogaikat. Ilyenkor az átruházásra mindaddig nem kerülhet sor, amíg az érintett kedvezményezettek között megállapodás nem születik.

- (3) A kedvezményezettek – akár kizárólagos – használati engedélyt adhatnak az eredményeikre vonatkozóan vagy más módon – akár kizárólagos – jogot biztosíthatnak azok hasznosítására, amennyiben ez nem érinti kötelezettségeik teljesítését. Az eredményekre vonatkozóan kizárólagos engedély adható, azzal a feltétellel, hogy az összes többi érintett kedvezményezett beleegyezik, hogy lemond az azokra vonatkozó hozzáférési jogáról.
- (4) A támogatási megállapodásban indokolt esetben meg kell állapítani az eredmények feletti tulajdonjog átruházásának, illetve az eredményekre vonatkozó kizárólagos használati jog adásának kifogásolására vonatkozó jogot, amennyiben:
- a) az eredményeket előállító kedvezményezettek uniós finanszírozásban részesültek;
 - b) az átruházás vagy a használati jog adása egy nem társult harmadik országban letelepedett jogalany részére történik; és
 - c) az átruházás vagy a használati jog adása nincs összhangban az Unió érdekeivel.

Ha alkalmazandó a kifogásolási jog, akkor a kedvezményezettnek előzetes értesítést kell küldenie. A kifogásolási jogról írásban le lehet mondani konkrétan meghatározott jogalanyok részére történő átruházás vagy használati jog adása esetére, amennyiben bevezettek az Unió érdekeit védő intézkedéseket.

37. cikk

Hozzáférési jogok

- (1) A hozzáférési jogokra vonatkozóan a következő elvek alkalmazandók:
- a) a hozzáférési jogok gyakorlásának igénylését és a hozzáférési jogokról való lemondást írásba kell foglalni;
 - b) a hozzáférési jogot adó féllel kötött ellenkező értelmű megállapodás hiányában a hozzáférési jogok nem foglalják magukban a hozzáférési jogok továbbadásának jogát;
 - c) a kedvezményezettek a támogatási megállapodáshoz való csatlakozásukat megelőzően kötelesek tájékoztatni egymást mindazokról a korlátozásokról, amelyek behatárolják a tulajdonukban lévő meglévő ismeretekre és jogokra vonatkozó hozzáférési jogok megadását;
 - d) az, hogy egy kedvezményezett már nem vesz részt egy cselekvésben, nem érinti a hozzáférés adására vonatkozó kötelezettségét;

- e) ha valamely kedvezményezett nem teljesíti a kötelezettségeit, a kedvezményezettek megállapodhatnak abban, hogy az adott kedvezményezett a továbbiakban ne rendelkezzen hozzáférési jogokkal.

(2) A kedvezményezettek kötelesek hozzáférést biztosítani:

- a) az eredményeikhez jogdíjmentes alapon a cselekvésben részt vevő bármely más olyan kedvezményezett számára, amelynek a saját feladatai végrehajtásához arra szüksége van;
- b) a meglévő információikhoz és jogaikhoz a cselekvésben részt vevő bármely más olyan kedvezményezett számára, amelynek a saját feladatai végrehajtásához arra szüksége van, figyelembe véve az (1) bekezdés c) pontjában említett esetleges korlátozásokat; a hozzáférést jogdíjmentes alapon kell biztosítani, kivéve, ha a támogatási megállapodáshoz történő csatlakozásuk előtt a kedvezményezettek eltérő értelmű megállapodást kötöttek;
- c) az eredményeikhez és – az (1) bekezdés c) pontjában említett esetleges korlátozásokat figyelembe véve – a meglévő információikhoz és jogaikhoz a cselekvésben részt vevő bármely más olyan kedvezményezett számára, amelynek a saját eredményei hasznosításához arra szüksége van; a hozzáférést méltányos és észszerű feltételek mellett kell biztosítani, amelyekről megállapodást kell kötni.

(3) Ha a kedvezményezettek másként nem állapodnak meg, kötelesek hozzáférést biztosítani az eredményeikhez és – az (1) bekezdés c) pontjában említett esetleges korlátozásokat figyelembe véve – a meglévő információikhoz és jogaikhoz azon jogalanyok számára, amelyek:

- a) valamely tagállamban vagy társult országban telepedtek le;
- b) egy másik kedvezményezett közvetlen vagy közvetett ellenőrzése alatt állnak, vagy az adott kedvezményezettel azonos közvetlen vagy közvetett ellenőrzés alatt állnak, vagy közvetlen vagy közvetett ellenőrzést gyakorolnak az adott kedvezményezett felett; és
- c) az adott kedvezményezett eredményeinek – a kedvezményezett hasznosítási kötelezettségével összhangban történő – hasznosítása céljából hozzáférést igényelnek.

A hozzáférést méltányos és észszerű feltételek mellett kell biztosítani, melyekről megállapodást kell kötni.

(4) A hasznosítási célt szolgáló hozzáférési jogok legfeljebb egy évvel a cselekvés végét követően igényelhetők, feltéve, hogy a kedvezményezettek nem állapodnak meg ettől eltérő időkorlát alkalmazásában.

- (5) Az uniós finanszírozásban részesült kedvezményezettek kötelesek jogdíjmentes alapon hozzáférést biztosítani az eredményeikhez az uniós intézmények, szervek, hivatalok vagy ügynökségek számára az uniós szakpolitikák vagy programok kidolgozása, végrehajtása és nyomon követése céljára. A hozzáférés nem szolgálhat kereskedelmi célokat és nem szolgálhatja a piaci versenyben való részvétel célját.

Az „A társadalmat szolgáló polgári biztonság” klaszter körébe tartozó cselekvések esetében az uniós finanszírozásban részesült kedvezményezettek kötelesek jogdíjmentes alapon hozzáférést biztosítani az eredményeikhez a tagállamok nemzeti hatóságai számára is az e területet érintő szakpolitikáik és programjaik kidolgozása, végrehajtása és nyomon követése céljára. A hozzáférés nem szolgálhat kereskedelmi célokat és nem szolgálhatja a piaci versenyben való részvétel célját, és azt olyan kétoldali megállapodás alapján kell biztosítani, amely konkrét feltételeket határoz meg annak garantálására, hogy a hozzáférést kizárólag a tervezett célra fogják használni, és hogy megfelelő titoktartási kötelezettségek lesznek alkalmazandók. A hozzáférést igénylő tagállam, uniós intézmény, szerv, hivatal vagy ügynökség minden tagállamot értesít az igénylésről.

- (6) A munkaprogram további hozzáférési jogokról is rendelkezhet.

38. cikk

A hasznosításra és terjesztésre vonatkozó egyedi rendelkezések

A tulajdonjogra, a hasznosításra és terjesztésre, az átruházásra, a használati jog adására, valamint a hozzáférési jogokra vonatkozóan külön szabályok lehetnek alkalmazandók az EKT cselekvéseire, a képzéshez és mobilitáshoz kapcsolódó cselekvésekre, a kereskedelmi hasznosítást megelőző beszerzésekre, az innovatív megoldásokra irányuló közbeszerzésekre, a program-társfinanszírozási cselekvésekre és a koordinációs és támogatási cselekvésekre.

Ezeket az egyedi szabályokat a támogatási megállapodásban kell rögzíteni, és ezek nem módosíthatják a nyílt hozzáférésre vonatkozó kötelezettségeket.

III. FEJEZET

Pénzdíjak

39. cikk

Pénzdíjak

- (1) Ha e fejezet másként nem rendelkezik, a program keretében nyújtott pénzdíjakat a költségvetési rendelet IX. címével összhangban kell odaítélni és kezelni.
- (2) A versenypályázatokban letelepedési helyétől függetlenül bármely jogalany részt vehet, kivéve, ha a munkaprogram vagy a versenypályázat szabályai másként rendelkeznek.
- (3) A Bizottság vagy a finanszírozó szerv a következőkkel hozhat létre pénzdíjakat:
 - a) más uniós szervek;
 - b) harmadik országok vagy azok tudományos és technológiai szervezetei és ügynökségei;
 - c) nemzetközi szervezetek; illetve
 - d) nonprofit jogalanyok.
- (4) A munkaprogram vagy a versenypályázat szabályai megállapíthatnak a kommunikációra, a hasznosításra és a terjesztésre vonatkozó kötelezettségeket.

IV. FEJEZET

Közbeszerzés

40. cikk

Közbeszerzés

- (1) Ha e fejezet másként nem rendelkezik, a program keretében lefolytatott közbeszerzési szerződéseket a költségvetési rendelet VII. címével összhangban kell odaítélni és kezelni.
- (2) A közbeszerzés olyan kereskedelmi hasznosítást megelőző beszerzés vagy innovatív megoldásokra irányuló közbeszerzés formáját is öltheti, amelyet a Bizottság vagy a finanszírozó szerv saját nevében vagy tagállamok vagy társult országok ajánlatkérő szerveivel közösen hajt végre. Ebben az esetben a 22. cikkben foglalt szabályok alkalmazandók.

V. FEJEZET

Vegyesfinanszírozási műveletek és vegyesfinanszírozás

41. cikk

Vegyesfinanszírozási műveletek

Azokat a vegyesfinanszírozási műveleteket, amelyekről e program keretében születik döntés, az InvestEU programmal és a költségvetési rendelet X. címével összhangban kell végrehajtani.

42. cikk

Az Európai horizont program keretében és az EIC által nyújtott vegyesfinanszírozás

- (1) Az Európai horizont program keretében vagy az EIC által nyújtott vegyesfinanszírozás vissza nem térítendő támogatásból vagy visszatérítendő előlegből álló összetevőire a 30–33. cikk alkalmazandó.

- (2) Az EIC-vegyesfinanszírozást a 43. cikknek megfelelően kell nyújtani. Az EIC-vegyesfinanszírozás addig nyújtható, amíg a cselekvés finanszírozható vegyesfinanszírozási műveletként vagy az InvestEU program szerinti uniós garancia által teljes mértékben lefedett finanszírozási és befektetési műveletként. A költségvetési rendelet 209. cikkétől eltérve az annak (2) bekezdésében és különösen (2) bekezdésének a) és d) pontjában megállapított feltételek nem alkalmazandók az EIC-vegyesfinanszírozás odaítélésekor.
- (3) Az Európai horizont keretében nyújtott vegyesfinanszírozás odaítélhető program-társfinanszírozáshoz is, amennyiben tagállamok és társult országok valamely közös programja finanszírozási eszközök kiválasztott cselekvések támogatására történő felhasználását irányozza elő. Az ilyen cselekvések értékelését és kiválasztását a 19., a 20., a 23., a 24., a 25. és a 26. cikknek megfelelően kell végezni. Az Európai horizont keretében nyújtott vegyesfinanszírozás végrehajtásának részletszabályai meg kell, hogy feleljenek a 29. cikknek, analógia útján a 43. cikk (9) bekezdésének, valamint a munkaprogramban meghatározott további feltételeknek.
- (4) A törlesztések – beleértve a visszatérített előlegeket és az Európai horizont program keretében vagy az EIC által nyújtott vegyesfinanszírozásból származó bevételeket – a költségvetési rendelet 21. cikke (3) bekezdésének f) pontjával és 21. cikke (4) bekezdésével összhangban belső címzett bevételnek tekintendők.
- (5) Az Európai horizont program keretében vagy az EIC által nyújtott vegyesfinanszírozást olyan módon kell nyújtani, hogy az ne járjon versenytorzító hatással.

43. cikk

Az EIC Akcelerátorprogramja

- (1) Míg az EIC úttörő kutatásokat támogató programja konzorciumok vagy egyetlen kedvezményezett által végrehajtott projekteknek nyújt támogatást, addig az EIC Akcelerátorprogramja kizárólag egyedüli kedvezményezetteknek nyújt főként vegyesfinanszírozású támogatást. Bizonyos az (egyedi program) határozatban rögzített feltételek mellett nyújthat kizárólag vissza nem térítendő támogatások, illetve kizárólag tőkerészesedés formájában megvalósuló támogatásokat is.

Az Akcelátorprogram keretében nyújtott, kizárólag vissza nem térítendő támogatások formájában megvalósuló támogatás kizárólag a következő feltételek együttes teljesülése esetén nyújtható:

- a) a projektnek tartalmaznia kell a pályázó növekedési kapacitásaira, illetve szándékára vonatkozó információkat;
- b) a kedvezményezett kizárólag induló innovatív vállalkozás vagy kkv lehet;
- c) kizárólag vissza nem térítendő támogatás az Akcelátorprogram keretében az Európai horizont program futamideje alatt csupán egyszer adható valamely kedvezményezettnek, legfeljebb 2,5 millió EUR értékben.

A kizárólag tőkerészesedés formájában megvalósuló támogatás csak valamely kizárólag vissza nem térítendő támogatás formájában megvalósuló támogatás kedvezményezettjének nyújtható.

- (1a) Az Akcelátorprogram kedvezményezettjének valamely tagállamban vagy társult országban letelepedett induló innovatív vállalkozásnak, kkv-nak vagy kivételes esetekben kisméretű közepes piaci tőkeértékű vállalatnak²¹ minősülő jogalanynak kell lennie. A pályázatot vagy a kedvezményezett, vagy a kedvezményezett előzetes beleegyezésétől függően az azt létrehozni vagy támogatni kívánó egy vagy több természetes személy nyújthatja be. Ez utóbbi esetben a finanszírozási megállapodás egyedül a kedvezményezettel kerül aláírásra.
- (2) Egyetlen odaítélési határozatnak kell lefednie az EIC-vegyesfinanszírozás keretében biztosított uniós hozzájárulás valamennyi formáját, és finanszírozást biztosítania hozzájuk.
- (3) A pályázatokat külső független szakértőknek kell értékelniük egyedileg, tartalmuk alapján, és kiválasztásukra – a 24–26. cikk alapján, a (4) bekezdés rendelkezéseire is figyelemmel – részhatáridőket tartalmazó folyamatosan nyitott ajánlattételi felhívás keretében kell sort keríteni.

²¹ A 2. cikkben meghatározottak szerint.

- (4) Az odaítélési szempontok a következők:
- a) kiválóság;
 - b) hatás;
 - c) a cselekvés kockázati szintje, amely a beruházásokat akadályozná, a végrehajtás minősége és hatékonysága., valamint az uniós támogatás szükségessége.
- (5) Az érintett pályázók beleegyezésével a Bizottság vagy az Európai horizont programot végrehajtó finanszírozó szervek közvetlenül az utolsó értékelési szempont alapján történő értékelésre nyújthatják be az olyan, innovációs és piaci bevezetésre irányuló cselekvést tartalmazó pályázatokat, amelyek megfelelnek az első két szempontnak, feltéve, hogy a következő feltételek mindegyike teljesül:
- a) a pályázat vagy a Horizont 2020 keretprogramból vagy ebből a programból finanszírozott bármely más cselekvésből, vagy pedig valamely nemzeti, illetve regionális programból ered, mely utóbbi az Európai horizont első munkaprogramja keretében végzett, az e lehetőség iránti kereslet felmérésével kezdődő kísérleti projekt tárgyát képezi. A vonatkozó részletes rendelkezéseket az egyedi programban kell megállapítani;
 - b) a pályázat egy korábbi, kétévesnél nem régebbi, a pályázat kiválóságát és hatását értékelő projekt-felülvizsgálaton alapul, figyelemmel a munkaprogramban tovább részletezett feltételekre és eljárásokra.
- (6) Kiválósági pecsét a következő, együttesen teljesítendő feltételek alapján ítélhető oda:
- a) a kedvezményezett induló innovatív vállalkozás, kkv vagy kis méretű közepes piaci tőkeértékű vállalat;
 - b) a pályázat támogathatónak minősült, és a (4) bekezdésben említett első két odaítélési szempont tekintetében teljesítette a vonatkozó küszöbértékeket;
 - c) a tevékenység támogatható lenne egy innovációs cselekvés keretében.

- (7) Az értékelésen túljutott pályázatokra vonatkozóan a külső független szakértők a felmerülő kockázatok és az innováció piacra juttatásához szükséges erőforrások és idő alapján megfelelő Akcelerátorprogram keretében nyújtandó támogatást javasolnak.

A Bizottság indokolt esetben, például az uniós szakpolitikák célkitűzéseinek való megfelelés alapján elutasíthat valamely, a külső független szakértők által el nem utasított pályázatot. Az ilyen elutasítások indokairól tájékoztatni kell a programbizottságot.

- (8) Az Akcelerátorprogram keretében nyújtott támogatásnak sem a vissza nem térítendő támogatásból álló összetevője, sem a visszatérítendő előlegből álló összetevője nem haladhatja meg a kiválasztott innovációs cselekvés teljes támogatható költségeinek 70 %-át.
- (9) Az Akcelerátorprogram keretében nyújtott támogatás tökerészesedéshez és visszatérítendő támogatáshoz kapcsolódó összetevőinek végrehajtására vonatkozó részletszabályokat az [egyedi program] határozatban kell megállapítani.
- (10) A kiválasztott cselekvésre vonatkozó szerződésben meg kell határozni egyedi részcélokat, az azoknak megfelelő előfinanszírozást, valamint az Akcelerátorprogram keretében nyújtott támogatás részletekben történő kifizetésének módját.

EIC-vegyesfinanszírozás esetén az innovációs cselekvésnek megfelelő tevékenységek megkezdhetők, a vissza nem térítendő támogatás vagy a visszatérítendő előleg első előfinanszírozási részlete pedig kifizethető az előtt is, hogy az odaítélt, EIC-vegyesfinanszírozás más összetevői végrehajtásra kerüljenek. Az említett összetevőket a szerződésben megállapított egyedi részcélok teljesítésének függvényében kell végrehajtani.

- (11) Ha a részcélok nem teljesülnek, a cselekvést a szerződésnek megfelelően fel kell függeszteni, módosítani kell vagy kellően indokolt esetben meg kell szüntetni. Megszüntethető akkor is, ha a várt piaci bevezetés nem valósulhat meg.

A Bizottság kivételes esetekben és az EIC-testület tanácsára külső független szakértők általi projektfelülvizsgálat függvényében dönthet az Akcelerátorprogram keretében nyújtott támogatás növeléséről. Ezekről az esetekről tájékoztatni kell a programbizottságot.

Külső független szakértők kijelölése

- (1) A külső független szakértőket a jelölteket tartalmazó adatbázis összeállítása céljából magánszemélyeknek kiírt pályázati felhívások, valamint az érintett szervezetek – például kutatóintézetek, egyetemek, kutatási intézmények, szabványügyi szervezetek, civil társadalmi szervezetek vagy vállalkozások – részére kiírt felhívások alapján kell meghatározni és kiválasztani. A költségvetési rendelet 237. cikkének (3) bekezdésétől eltérve a Bizottság vagy az érintett finanszírozó szerv, szükséges és kellően indokolt esetben átlátható módon az adatbázisban nem szereplő, de megfelelő szaktudással rendelkező szakértőt is kiválaszthat független szakértőként.
- (2) A költségvetési rendelet 237. cikkének (2) és (3) bekezdésével összhangban a külső független szakértők díjazása szabványos feltételek alapján történik. Indokolt esetben megfelelő szintű, a vonatkozó piaci normákon alapuló szabványos feltételek szerinti díjazást meghaladó díjazás is nyújtható, elsősorban bizonyos magas szintű szakértők számára.
- (3) A költségvetési rendelet 38. cikkének (2) és (3) bekezdésében foglaltakon túl a támogatási kérelmek értékelését végző, személyes minőségükben kinevezett külső független szakértők nevét a szakterületükkel együtt legalább évente egyszer közzé kell tenni a Bizottság vagy a finanszírozó szerv internetes oldalán. Ezen információk összegyűjtését, feldolgozását és közzétételét az uniós adatvédelmi szabályokkal összhangban kell végezni.
- (4) A külső független szakértők kijelölésekor a Bizottság vagy az érintett finanszírozó szerv megfelelő intézkedéseket tesz annak érdekében, hogy a készségek, a tapasztalat és a – többek között a társadalomtudományok és a bölcsészettudományok (SSH) területére vonatkozó – tudás, a földrajzi sokféleség és nemek tekintetében a cselekvési területen uralkodó körülményekre figyelemmel kiegyensúlyozott összetételt érjen el a szakértői csoportokban és az elbírálást végző bizottságokban.

III. CÍM

A PROGRAM NYOMON KÖVETÉSE, A VELE KAPCSOLATOS KOMMUNIKÁCIÓ, A PROGRAM ÉRTÉKELÉSE ÉS KONTROLLJA

45. cikk

Nyomon követés és jelentéstétel

- (1) A 3. cikkben meghatározott célkitűzések megvalósítása terén tett előrelépésekről történő jelentéstételhez használandó mutatókat az V. melléklet tartalmazza, hatásútvonalanként.
- (2) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy az 50. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el az V. melléklet módosítására vonatkozóan a hatásútvonal-mutatók kiegészítése vagy módosítása céljából, ahol azt szükségesnek ítéli, valamint viszonyítási értékek és célértékek meghatározása érdekében.
- (3) A teljesítményjelentési rendszer biztosítja, hogy a program végrehajtásának nyomon követésére vonatkozó adatokat és az eredményeket hatékonyan, eredményesen és időben összegyűjtsék. Ennek érdekében az uniós pénzeszközök címzettjeire és (adott esetben) a tagállamokra vonatkozóan arányos jelentéstételi követelményeket kell megállapítani²².
- (4) Az európai kutatási és innovációs célú együttműködést célzó intézkedéseket a munkaprogramok keretében kell nyomon követni és felülvizsgálni.

46. cikk

Tájékoztatás, kommunikáció, népszerűsítés, terjesztés és hasznosítás

- (1) Az uniós finanszírozás címzettjei kötelesek elismerni az uniós finanszírozás eredetét, és (különösen a cselekvések és azok eredményeinek népszerűsítésekor) gondoskodni annak láthatóságáról azáltal, hogy következetes, hatékony és arányos módon célzott információkat juttatnak el többféle közönségnek, köztük a médiának és a nyilvánosságnak.

²² Az európai partnerségek nyomonkövetésére vonatkozó rendelkezéseket a rendelet III. melléklete tartalmazza.

- (2) A Bizottság tájékoztatási és kommunikációs tevékenységeket végez a programhoz, valamint annak cselekvéseihez és eredményeihez kapcsolódóan. Kutatási eredményeken, elemzéseken és a hálózatok hasonlóságán alapuló partnerkeresési szolgáltatásokat kell biztosítani az érdekelt szervezetek számára annak érdekében, hogy az együttműködési projektekre vonatkozó konzorciumok alakuljanak ki, kiemelt figyelmet fordítva hálózatépítési lehetőségek feltérképezésére a K+I terén gyengén teljesítő tagállamok jogalanyai számára. Ezen elemzések alapján a konkrét pályázati felhívásoktól függően célirányos partnerkeresési rendezvények szervezhetők. A programhoz allokált pénzügyi forrásokat ezenfelül az Unió azon politikai prioritásaira vonatkozó intézményi kommunikáció költségeinek fedezésére is kell fordítani, amelyek kapcsolódnak a 3. cikkben említett célkitűzésekhez.
- (3) A Bizottság emellett a program kutatási és innovációs eredményei, illetve a programból származó ilyen ismeretek elérhetőségének és elterjedésének javítása érdekében megállapít egy terjesztési és hasznosítási stratégiát, hogy felgyorsítsa a piaci bevezetést célzó hasznosítást, valamint hogy növelje a program hatását. A programhoz allokált pénzügyi forrásokat ezenfelül az Unió azon politikai prioritásaira vonatkozó intézményi kommunikáció költségeinek, valamint olyan tájékoztatási, kommunikációs, népszerűsítési, terjesztési és hasznosítási tevékenységek költségeinek fedezésére is kell fordítani, amelyek kapcsolódnak a 3. cikkben említett célkitűzésekhez.

47. cikk

Programértékelés

- (1) A programértékeléseket megfelelő időben kell elvégezni, hogy azok felhasználhatók legyenek a programra, annak utódjára és a kutatás és innováció területét érintő más kezdeményezésekre vonatkozó döntéshozatali eljárásban.
- (2) A program időközi értékelését a program végrehajtásáról rendelkezésre álló elegendő információ birtokában, de legkésőbb négy évvel a program végrehajtásának kezdetét követően, átlátható eljárással kiválasztott független szakértők segítségével kell elvégezni. Az időközi értékelés, amelynek tartalmaznia kell a korábbi keretprogramok hosszú távú hatásainak értékelését is, adott esetben alapként szolgál a program végrehajtását érintő kiigazításokhoz.

- (3) A program végrehajtásának végén, de legkésőbb négy évvel az 1. cikkben meghatározott időszak végét követően a Bizottság elvégzi a program végső értékelését. A végső értékelésnek részét képezi a korábbi keretprogramok hosszú távú hatásainak értékelése is.
- (4) A Bizottság az értékelések megállapításait saját észrevételei kíséretében közli az Európai Parlamenttel, a Tanáccsal, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottsággal és a Régiók Bizottságával.

48. cikk

Ellenőrzések

- (1) A program ellenőrzési rendszerének megfelelő egyensúlyt kell biztosítani a bizalom és az ellenőrzés között, figyelemmel az ellenőrzések minden szinten – különösen a kedvezményezettek számára – felmerülő igazgatási és egyéb költségeire.
- (2) A programra vonatkozó ellenőrzési stratégia a program egészének kiadásaiból vett reprezentatív minta pénzügyi ellenőrzésén alapul. A reprezentatív mintát ki kell egészíteni a kiadásokhoz kapcsolódó kockázat értékelése alapján történő mintavétellel. A több uniós programból nyújtott közös finanszírozásban részesülő cselekvéseket csak egyszer kell ellenőrizni, lefedve minden érintett programot és azok alkalmazandó szabályait.

- (3) A Bizottság vagy a finanszírozó szerv emellett támaszkodhat kedvezményezett szinten végrehajtott kombinált rendszer-felülvizsgálatokra is. Az ilyen, rendszer- és folyamatellenőrzésből álló kombinált felülvizsgálatok bizonyos típusú kedvezményezettek esetében opcionálisak, és azokat az ügyleteknek egy hozzáértő, független, számviteli dokumentumokat a 2006/43/EK irányelvnek²³ megfelelően jogszabályban előírt könyvvizsgálatnak alávetni jogosult könyvvizsgáló által végzett ellenőrzése egészíti ki. A Bizottság vagy a finanszírozó szerv alkalmazhat ilyen felülvizsgálatokat a kiadásokkal való hatékony és eredményes gazdálkodásra vonatkozó bizonyosság általános szintjének meghatározására, valamint az utólagos ellenőrzések és a pénzügyi kimutatásokra vonatkozó igazolások szintjének módosítására.
- (4) A költségvetési rendelet 127. cikkének megfelelően a Bizottság vagy a finanszírozó szerv támaszkodhat az uniós hozzájárulás felhasználására vonatkozóan más – köztük az uniós intézmények vagy szervek által megbízottaktól eltérő – személyek vagy szervezetek által végzett ellenőrzésekre.
- (5) Ellenőrzés legkésőbb az egyenleg kifizetése után két évvel végezhető.

49. cikk

Az Unió pénzügyi érdekeinek védelme

- (1) A Bizottság vagy képviselői, valamint a Számvevőszék jogosult dokumentumalapú és helyszíni ellenőrzést, illetve nemzetközi szervezetek esetében – a velük elért megállapodásokkal összhangban – felülvizsgálatot végezni a vissza nem térítendő támogatások kedvezményezettjeinél, valamint az e rendelet alapján uniós forrásokból részesülő vállalkozóknál és alvállalkozóknál.

²³ Az Európai Parlament és a Tanács 2006. május 17-i 2006/43/EK irányelve az éves és összevont (konszolidált) éves beszámolók jog szerinti könyvvizsgálatáról, a 78/660/EGK és a 83/349/EGK tanácsi irányelv módosításáról, valamint a 84/253/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 157., 2006.6.9., 87. o.);

- (2) Az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) a 883/2013/EU, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendeletben és a 2185/96/Euratom, EK tanácsi rendeletben meghatározott rendelkezésekkel és eljárásokkal összhangban igazgatási vizsgálatokat – többek között helyszíni ellenőrzéseket és szemléket – végezhet annak megállapítása céljából, hogy az e rendelet alapján nyújtott uniós finanszírozással vagy költségvetési garanciákkal összefüggésben történt-e csalás, korrupció vagy bármilyen más jogellenes tevékenység, amely sérti az Unió pénzügyi érdekeit.
- (3) Harmadik országok illetékes hatóságai és nemzetközi szervezetek szintén felkérést kaphatnak arra, hogy kölcsönös jogsegély-megállapodásoknak megfelelően működjenek együtt az Európai Ügyészséggel, amikor az az (EU) 2017/1939 rendelet alapján a hatáskörébe tartozó bűncselekmények ügyében nyomozást végez.
- (4) Az (1) és a (2) bekezdés sérelme nélkül az e rendelet végrehajtása keretében harmadik országokkal és nemzetközi szervezetekkel kötött együttműködési megállapodásoknak, továbbá a rendelet végrehajtása keretében létrejött szerződéseknek, támogatási megállapodásoknak és más jogi kötelezettségvállalásoknak, illetve költségvetési garanciát létrehozó megállapodásoknak tartalmazniuk kell olyan rendelkezéseket, amelyek kifejezetten felhatalmazzák a Bizottságot, a Számvevőszéket és az OLAF-ot arra, hogy saját hatáskörüknek megfelelően ilyen ellenőrzéseket, helyszíni ellenőrzéseket és szemléket folytassanak le. Ezek között lenniük kell annak biztosítására irányuló rendelkezéseknek is, hogy az uniós alapok vagy egy részben vagy egészben költségvetési garanciával támogatott finanszírozási művelet végrehajtásában részt vevő harmadik személyek is ezzel egyenértékű jogokat biztosítsanak.

50. cikk

A felhatalmazás gyakorlása

- (1) A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására vonatkozóan a Bizottság részére adott felhatalmazás feltételeit ez a cikk határozza meg.
- (2) A Bizottságnak a 45. cikk (2) bekezdésében említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadására vonatkozó felhatalmazása a 2028. december 31-ig terjedő időszakra szól.

- (3) Az Európai Parlament vagy a Tanács bármikor visszavonhatja a 45. cikk (2) bekezdésében említett felhatalmazást. A visszavonásról szóló határozat megszünteti az abban meghatározott felhatalmazást. A határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon, vagy a benne megjelölt későbbi időpontban lép hatályba. A határozat nem érinti a már hatályban lévő felhatalmazáson alapuló jogi aktusok érvényességét.
- (4) A felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadása előtt a Bizottság a jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodásban foglalt elveknek megfelelően konzultál az egyes tagállamok által kijelölt szakértőkkel.
- (5) A Bizottság a felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadását követően haladéktalanul és egyidejűleg értesíti arról az Európai Parlamentet és a Tanácsot.
- (6) A 45. cikk (2) bekezdése értelmében elfogadott, felhatalmazáson alapuló jogi aktus akkor lép hatályba, ha az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a jogi aktusról való értesítését követő két hónapon belül sem az Európai Parlament, sem a Tanács nem emelt ellene kifogást, illetve ha az említett időtartam lejártát megelőzően mind az Európai Parlament, mind a Tanács arról tájékoztatta a Bizottságot, hogy nem fog kifogást emelni. Az Európai Parlament vagy a Tanács kezdeményezésére ez az időtartam két hónappal meghosszabbodik.

IV. CÍM

ÁTMENETI ÉS ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

51. cikk

Hatályon kívül helyezés

Az 1291/2013/EU és az 1290/2013/EU rendelet 2021. január 1-jétől hatályát veszti.

52. cikk

Átmeneti rendelkezések

- (1) Ez a rendelet nem érinti az érintett cselekvések 1291/2013/EU és 1290/2013/EU rendelet szerinti folytatását vagy módosítását, az említett rendeletek továbbra is alkalmazandók az említett cselekvésekre azok lezárásáig. A munkaprogramokra és az 1290/2013/EU rendelet, illetve a megfelelő finanszírozó szerv alap-jogiaktusa alapján elfogadott munkaprogramokban előírt cselekvésekre azok lezárásáig szintén az 1290/2013/EU rendelet, illetve az említett alap-jogiaktusok vonatkoznak.
- (2) A program pénzügyi keretösszegéből a program és annak elődje, az 1291/2013/EU rendelet alapján elfogadott intézkedések közötti átmenet biztosításához szükséges technikai és igazgatási segítségnyújtási kiadások is fedezhetők.

Hatálybalépés

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben,

az Európai Parlament részéről

a Tanács részéről

az elnök az elnök

I. MELLÉKLET

A TEVÉKENYSÉGEK NAGY VONALAKBAN

A 3. cikkben meghatározott általános és egyedi célkitűzések megvalósítására kell törekedni a program egésze tekintetében, az e mellékletben és az egyedi program I. mellékletében ismertetett beavatkozási területek és az ugyanezen mellékletekben nagy vonalakban ismertetett tevékenységek mentén.

1. I. pillér: „Tudományos kiválóság”

E pillér feladata, hogy – a 4. cikkel összhangban – a következő tevékenységeken keresztül előmozdítsa a tudományos kiválóságot, a legkiválóbb tehetségeket vonzza Európába, megfelelő támogatást biztosítson a pályakezdő kutatók számára, továbbá támogassa a tudományos kiválóság, a magas színvonalú tudás, módszerek és készségek, valamint a társadalmi, környezeti és gazdasági kihívások megoldására szolgáló technológiák és megoldások létrejöttét és terjesztését. Emellett hozzá kell járulnia a programnak a 3. cikkben ismertetett egyéb egyedi célkitűzéseinek a megvalósításához is.

- a) Európai Kutatási Tanács: Vonzó és rugalmas finanszírozás nyújtása annak érdekében, hogy a tehetséges és kreatív egyéni kutatók és munkacsoportjaik állampolgárságuktól és származási országuktól függetlenül – kizárólag a kiválóság kritériumán alapuló versenyben megmérettetve – a tudomány határain a legígéretesebb csapásokat követhessék.

Beavatkozási terület: felderítő tudomány

- b) Marie Skłodowska-Curie-cselekvések: A kutatók új ismeretekkel és készségekkel való felvértezése a határokon, ágazatokon és tudományágakon átnyúló mobilitás és kitettség révén, a képzési és szakmai előmeneteli rendszerek javítása, valamint az intézményi és nemzeti felvételi rendszer strukturáltabbá tétele és javítása, figyelembe véve a Kutatók Európai Chartáját és a kutatók felvételére vonatkozó magatartási kódexet; ily módon a Marie Skłodowska-Curie-cselekvések hozzájárulnak az európai kutatási kiválóság alapjainak lefektetéséhez, adott esetben a munkahelyteremtés, a növekedés és a beruházások előmozdításához, valamint aktuális és jövőbeli társadalmi kihívások megoldásához.

Beavatkozási területek: a kiválóság előmozdítása a határokon, ágazatokon és tudományágakon átnyúló kutatói mobilitás révén; új készségek fejlesztése kiváló kutatói képzés útján; a humán erőforrások és a készségfejlesztés erősítése az egész Európai Kutatási Térségben, adott esetben, amennyiben tanulmány igazolja, beleértve a kutatóknak a származási országukba való – az Unión belül vagy az Unióba történő – visszatéréséhez nyújtott támogatást; a szinergiák javítása és megkönnyítése; a nyilvánosság tájékoztatásának előmozdítása.

- c) **Kutatási infrastruktúrák:** Az Európában és Európán kívül dolgozó legjobb kutatók rendelkezésére álló világszínvonalú, fenntartható és nyitott európai kutatási infrastruktúrák megteremtése. A meglévő kutatási infrastruktúrák, köztük az európai strukturális és beruházási alapokból finanszírozottak használatának ösztönzése. Ily módon a tudományos haladás és innováció támogatására, valamint a nyílt és kiváló tudomány előmozdítására irányuló kutatási infrastrukturális potenciál – a FAIR-elvekkel összhangban – bővül, hasonlóan a kapcsolódó uniós szakpolitikák és nemzetközi együttműködés területén megvalósuló tevékenységek köréhez.

Beavatkozási területek: az európai kutatási infrastruktúrák terén fennálló helyzet megszilárdítása és fejlesztése; a kutatási infrastruktúrák megnyitása, integrálása és összekapcsolása; az európai kutatási infrastruktúrával kapcsolatos szakpolitika és nemzetközi együttműködés megerősítése; az európai kutatási infrastruktúrák szerepének, illetve az azokhoz kapcsolódó tevékenységeknek a fokozása az innováció és a képzés terén.

2. II. pillér: „Globális kihívások és európai ipari versenyképesség”

E pillér feladata, hogy – a 4. cikkel összhangban – a következő tevékenységeken keresztül támogassa a magas színvonalú új ismeretek, technológiák és fenntartható megoldások megteremtését és jobb terjesztését, fokozza az európai ipar versenyképességét, erősítse a kutatás és az innováció által az uniós szakpolitikák kidolgozására, támogatására és végrehajtására gyakorolt hatást, valamint támogassa az innovatív megoldásoknak az iparban – mindenekelőtt a kkv-k és az induló vállalkozások körében – és a társadalomban való elterjedését a globális kihívások kezelése érdekében. Emellett hozzá kell járulnia a programnak a 3. cikkben ismertetett egyéb egyedi célkitűzéseinek a megvalósításához is.

A társadalomtudományokat és a bölcsészettudományokat teljes mértékben be kell építeni valamennyi klaszterbe, az egyedi és célzott tevékenységeket is ideértve.

A hatás, a rugalmasság és a szinergiák maximalizálása érdekében a kutatási és innovációs tevékenységeket hat klaszterben kell megszervezni, amelyek külön-külön és együtt is ösztönzik a tudományágakon, ágazatokon, szakpolitikákon és határokon átnyúló, illetve a nemzetközi együttműködést. A klaszterek, különösen az „Éghajlat és energia”, valamint a „Mobilitás” klaszter közötti szinergiát és összhangot adott esetben a klaszterek közötti, a munkaprogramok kidolgozásakor, valamint a programbizottság vonatkozó formációi révén történő megfelelő koordinációval kell biztosítani. Az Európai horizont ezen pillére a technológiai érettségi szinteken – ezen belül az alacsonyabb szinteken – folytatott tevékenységek széles körére ki fog terjedni.

Az egyes klaszterek egyszerre több fenntartható fejlesztési cél megvalósításához is hozzájárulnak, és számos fenntartható fejlesztési cél elérését egyszerre több klaszter is támogatja.

A K+I tevékenységeket a következő – egy vagy több – klaszterben kell végrehajtani:

- a) „Egészségügy” klaszter: Valamennyi korosztályba tartozó polgár egészségének és jóllétének javítása és védelme a betegségek megelőzésére, diagnosztizálására, nyomon követésére, kezelésére és gyógyítására vonatkozó új ismeretek megteremtése, innovatív megoldások kifejlesztése, valamint adott esetben a nemi dimenzió beépítésének biztosítása révén; az egészségügyi kockázatok csökkentése, a lakosság védelme, valamint a jó egészség és a jóllét előmozdítása a munkahelyeken is; a közegészségügyi rendszerek költséghatékonyabbá, igazságosabbá és fenntarthatóbbá tétele; a szegénységgel összefüggő betegségek megelőzése; továbbá a betegek részvételének és önállóságának támogatása és lehetővé tétele.

Beavatkozási területek: az egész életen át tartó egészség; az egészséget befolyásoló környezeti és szociális tényezők; nem fertőző és ritka betegségek; fertőző betegségek, ezen belül a szegénységgel összefüggő és elhanyagolt betegségek; az egészséget és a gondozást szolgáló eszközök, technológiák és digitális megoldások, ideértve a személyre szabott orvoslást is; egészségügyi rendszerek.

- b) „Kultúra és befogadó társadalom” klaszter: A demokratikus értékek – többek között a jogállamiság és az alapjogok – megerősítése, kulturális örökségünk védelme, valamint a befogadáshoz és a növekedéshez hozzájáruló társadalmi-gazdasági átalakulás elősegítése, ideértve a migráció kezelését és a migránsok integrációját is.

Beavatkozási területek: kormányzás és demokrácia; kulturális örökség; társadalmi és gazdasági átalakulások.

- c) „A társadalmat szolgáló polgári biztonság” klaszter: A tartósan fennálló biztonsági fenyegetésekből, többek között a kiberbűnözésből, valamint a természeti és az ember okozta katasztrófákból eredő kihívások kezelése.

Beavatkozási területek: a katasztrófákkal szemben ellenállóképes társadalmak; védelem és biztonság; kiberbiztonság.

- d) „Digitális gazdaság, ipar és világűr” klaszter: A versenyképes, digitális, alacsony szén-dioxid-kibocsátású és körkörös ipar kialakítása érdekében a digitalizáció és a termelés területén alkalmazott kulcsfontosságú alaptechnológiák, valamint az űrtechnológia tekintetében a kapacitások megerősítése és Európa szuverenitásának biztosítása; a fenntartható nyersanyagellátás biztosítása; fejlett anyagok kifejlesztése, illetve a haladás és az innováció alapjainak lefektetése a globális társadalmi kihívások tekintetében.

Beavatkozási területek: gyártási technológiák; kulcsfontosságú digitális technológiák; kialakulóban lévő alaptechnológiák; fejlett anyagok; mesterséges intelligencia és robotika; újgenerációs internet; fejlett számítástechnika és nagy adathalmazok (Big Data); körkörös iparágak; alacsony szén-dioxid-kibocsátású és tiszta iparágak; világűr, ideértve a földmegfigyelést is.

- e) „Éghajlat és energia” klaszter: Az éghajlatváltozással szembeni küzdelem azáltal, hogy jobban megértjük annak okait, alakulását, kockázatait, hatásait és az abból eredő lehetőségeket, továbbá az energiaágazat éghajlat- és környezetbarátabbá, hatékonyabbá, versenyképesebbé, intelligensebbé, biztonságosabbá és reziliensebbé tétele, az Unió külső sokkokkal szembeni rezilienciájának növelése, valamint a társadalmi magatartásnak a fenntartható fejlesztési célok elérése érdekében történő megváltoztatása által.

Beavatkozási területek: éghajlattudomány és az éghajlattal kapcsolatos megoldások; energiaellátás; energiarendszerek és -hálózatok; az energetikai átállás által érintett épületek és ipari létesítmények; közösségek és városok; ipari versenyképesség a közlekedési ágazatban; energiatárolás.

- ee) „Mobilitás” klaszter: A közlekedési ágazat – ezen belül a járművek – éghajlat- és környezetbarátabbá, hatékonyabbá és versenyképesebbé, intelligensebbé, biztonságosabbá és reziliensebbé tétele.

Beavatkozási területek: ipari versenyképesség a közlekedési ágazatban; tiszta, biztonságos és akadálymentes közlekedés és mobilitás; intelligens mobilitás.

- f) „Biogazdaság, élelmiszerek, természeti erőforrások és környezet” klaszter:
Környezetvédelem, a szárazföldi és a tengeri természeti és biológiai erőforrások védelme, helyreállítása, fenntartható kezelése és felhasználása a biológiai sokféleség csökkenésének megállítása, a mindenkit megillető élelmezés- és táplálkozásbiztonság kérdésének kezelése, valamint az alacsony szén-dioxid-kibocsátású, erőforrás-hatékony és körkörös gazdaság és a fenntartható biogazdaság felé történő átmenet biztosítása érdekében.

Beavatkozási területek: környezeti megfigyelés; biológiai sokféleség és természeti erőforrások; mezőgazdaság, erdőgazdálkodás és vidéki térségek; tengerek, óceánok és szárazföldi vizek; élelmiszerrendszerek; bioalapú innovációs rendszerek az EU biogazdaságában; körkörös rendszerek.

- g) A Közös Kutatóközpont nem nukleáris közvetlen cselekvései: A hatékony és megfizethető jó közpolitikát szolgáló kiváló minőségű tudományos adatok előállítása. Az uniós jogalkotásra irányuló új kezdeményezésekhez és javaslatokhoz átlátható, átfogó, kiegyensúlyozott adatokra van szükség, amelyek lehetővé teszik ezek értelmes tervezését, a szakpolitikák végrehajtása terén pedig olyan adatokra van szükség, amelyek lehetővé teszik annak mérését és nyomon követését. A JRC a teljes szakpolitikai ciklus során független tudományos adatokkal és technikai támogatással járul hozzá az uniós szakpolitikák megvalósításához. A JRC az Unió szakpolitikai prioritásaira összpontosítja kutatási tevékenységét.

Beavatkozási területek: egészségügy; inkluzivitás, kreativitás és kultúra, a társadalmat szolgáló polgári biztonság; digitális gazdaság és ipar; éghajlat, energia és mobilitás; biogazdaság, élelmiszerek, természeti erőforrások és környezet; a belső piac és az uniós gazdasági kormányzás működésének támogatása; a tagállamok támogatása a jogszabályok végrehajtása és az intelligens szakosodási stratégiák kidolgozása terén; a szakpolitikai döntéshozatal támogató analitikai eszközök és módszerek; tudásmenedzsment; tudás- és technológiatranszfer; a tudomány támogatása a szakpolitikai platformok szolgálatában.

3. III. pillér: „Innovatív Európa”

E pillér feladata, hogy – a 4. cikkel összhangban – a következő tevékenységeken keresztül előmozdítsa az innováció minden formáját, mindenekelőtt a kkv-kon belül, a technológiai fejlődés, a demonstrációs tevékenységek és a tudástranszfer megkönnyítése révén, továbbá erősítse az innovatív megoldások bevezetését. Emellett hozzá kell járulnia a program 3. cikkben ismertetett egyéb egyedi célkitűzéseinek megvalósításához is. Az Európai Innovációs Tanács (EIC) megvalósítására elsősorban kétféle típusú tevékenység keretében kerül majd sor: a főképp együttműködésen alapuló kutatás keretében zajló, az úttörő kutatásokat támogató („Pathfinder”) program, illetve az Akcelátorprogram keretében.

- a) Európai Innovációs Tanács: az innováció minden formájának előmozdítása, komoly hangsúlyt fektetve az uniós és nemzetközi szintű felfutási potenciállal rendelkező, áttörést jelentő és diszruptív innovációra.

Beavatkozási területek: Az úttörő kutatásokat támogató program – a jövőbeli és a kialakulóban lévő, áttörést jelentő, piacteremtő és/vagy haladó (deep tech) technológiák támogatása; Akcelerator – a kutatási és innovációs tevékenységek késői szakaszai és a piaci bevezetés közötti finanszírozási rés áthidalása az áttörést jelentő, piacteremtő innovációk tényleges alkalmazása és a vállalkozások felfuttatása érdekében, amennyiben a piac nem nyújt életképes finanszírozási lehetőségeket; további tevékenységek, például díjak, ösztöndíjak és a vállalkozások szempontjából hozzáadott értékek képviselő szolgáltatások.

- b) Európai innovációs ökoszisztémák

Beavatkozási területek: Kapcsolatteremtés – adott esetben az EIT-vel együttműködésben – a nemzeti és regionális szinten működő innovációs szereplőkkel, valamint a tagállamok, a régiók és a társult országok közös, határokon átnyúló innovációs programjai végrehajtásának támogatása az innováció szabályozásával kapcsolatos gyakorlat és tudás cseréjétől kezdve az innovációt elősegítő humán készségek fejlesztésén át a kutatási és innovációs cselekvésekig, ideértve a nyílt és felhasználói vezetésű innovációt is, az európai innovációs rendszer hatékonyságának javítása érdekében. Ennek végrehajtása során szinergiát kell teremteni többek között az ERFA által az innovációs ökoszisztémák és az intelligens szakosodáshoz kapcsolódó régióközi partnerségek számára nyújtott támogatással.

- c) Európai Innovációs és Technológiai Intézet

[Beavatkozási területek: a fenntartható innovációs ökoszisztémák megerősítése és kibővítése Európa-szerte; a vállalkozói és innovációs készségek fejlesztésének előmozdítása az egész életen át tartó tanulás összefüggésében, valamint az uniós egyetemek vállalkozói szempontú átalakítása; a globális társadalmi kihívások kezelését célzó új megoldások piaci bevezetése; szinergiák és hozzáadott érték az Európai horizonton belül; az EIC által az ígéretes innovátoroknak nyújtott nagyszabású és magas kockázatú támogatással való összekapcsolódás az induló vállalkozások és a felfutóban lévő innovatív vállalkozások támogatása révén.].

4. rész: „A részvétel bővítése és az Európai Kutatási Térség megerősítése”

A program ezen része – a 4. cikkkel összhangban – a következő tevékenységeken keresztül optimalizálni hivatott a program megvalósítását a részvétel bővítése és az Európai Kutatási Térség megerősítése érdekében. Célja az együttműködésen alapuló kapcsolatok megerősítése Európa-szerte, az európai K+I hálózatok megnyitása, valamint az Unióban működő tehetségekben rejlő potenciál kibontakoztatása. Ezenfelül hozzá kell járulnia ahhoz, hogy a társadalom számára láthatóbbá váljon a tudomány. Hozzá kell járulnia a program 3. cikkben ismertetett egyedi célkitűzéseinek megvalósításához, ideértve a K+I területén gyengén teljesítő tagállamok nagyobb részvételére irányuló egyedi intézkedéseket is. Amellett, hogy az egész program támaszául szolgál, ez a rész olyan tevékenységeket támogat, amelyek hozzájárulnak a tehetségek Európába vonzásához, a szellemi tudás mobilitásához, az agyelszívás megakadályozásához, valamint ahhoz, hogy – a globális verseny élvonalában lévő – Európában nagyobb hangsúlyt kapjon a tudásalapú társadalom, az innováció és a nemek közötti egyenlőség; előmozdítja a transznacionális együttműködést és ezáltal Európa-szerte optimalizálja a nemzeti erősségeket és potenciált egy jól működő Európai Kutatási Térségben, ahol a tudás és a magasan képzett munkaerő szabadon áramlik, ahol a K+I eredményeit a tájékozott állampolgárok széles körében terjesztik, és azokban a polgárok bíznak és azokat megértik, és azok az egész társadalom javát szolgálják, és ahol az uniós szakpolitikák – köztük a kutatási és innovációs szakpolitikák – magas színvonalú tudományos eredményeken alapulnak.

A program ezen részének támogatnia kell a K+I területén gyengén teljesítő tagállamok jogalanyaitól érkező pályázatok minőségének javítását célzó tevékenységeket is, például a javaslatokat megelőző ellenőrzéssel és szakmai tanácsokkal, elő kell mozdítania a nemzeti kapcsolattartók tevékenységét a nemzetközi hálózatépítés támogatása érdekében, valamint segítenie kell a K+I területén gyengén teljesítő tagállamok olyan jogalanyait támogató tevékenységeket, amelyek csatlakoznak olyan már kiválasztott kollaboratív projektekhez, amelyekben ilyen tagállamokból származó jogalanyok nem vesznek részt.

Beavatkozási területek: a részvétel bővítése és a kiválóság megosztása partnerségalkotás, ikerintézményi együttműködés, EKT-professzúra, COST, valamint a szellemi tudás mobilitását előmozdító tevékenységek révén; az európai K+I rendszer megreformálása és fejlesztése, például a nemzeti kutatási és innovációs szakpolitikai reformok támogatása, vonzó szakmai környezet biztosítása, valamint a civil tudomány és a társadalmi nemekkel foglalkozó tudomány támogatása útján.

Ia. MELLÉKLET

EURÓPAI INNOVÁCIÓS ÉS TECHNOLOGIAI INTÉZET (EIT)

Az EIT programtevékenységeinek végrehajtása során a következők alkalmazandók:

[1. Indokolás

Ahogy az uniós kutatás és innováció hatásának maximalizálásával foglalkozó (Pascal Lamy vezette) magas szintű munkacsoport jelentése világosan kimondja, az előrelépést a „jövőbe tekintő oktatás és a változást hozó emberekbe történő befektetés” jelenti. Az európai egyetemek felkérést kapnak arra, hogy ösztönözzék a vállalkozói szellemet, bontsák le a tudományágak közötti határokat, és intézményesítsék a nem az egyes tudományágak szerinti tudományos világ és az ipar közötti erős együttműködést. A közelmúltban végzett felmérések szerint az, hogy tehetséges embereket érjenek el, messze a legfontosabb azon tényezők sorában, amelyek az induló vállalkozást alapító európaiak helyválasztását befolyásolják. A vállalkozási ismeretek oktatására és az ezzel kapcsolatos képzésre vonatkozó lehetőségek kulcsszerepet játszanak a jövő innovátorainak kinevelésében és a meglévő innovátorok azon képességeinek fejlesztésében, hogy vállalkozásukat még sikeresebb szintre emeljék. A vállalkozói tehetséggel rendelkező személyek elérése, amihez a szakmai szolgáltatásokhoz, tőkéhez és piacokhoz való uniós szintű hozzáférés párosul, valamint az innovációs kulcsszereplők összehozása egy közös cél érdekében az innovációs ökoszisztéma kialakításának kulcsfontosságú alkotóelemei. Unió-szerte össze kell hangolni a törekvéseket annak érdekében, hogy létrejöjjön az uniós szinten összekapcsolt vállalkozói klaszterek és ökoszisztémák kritikus tömege.

További erőfeszítésekre van szükség olyan ökoszisztémák kialakítása érdekében, ahol a kutatók, az innovátorok, az ágazatok és a kormányok könnyen kapcsolatba tudnak lépni egymással. Az innovációs ökoszisztémák a valóságban még mindig nem működnek optimálisan, aminek számos oka van, például a következők:

- Az innovációs szereplők közötti kapcsolatot még mindig szervezeti, szabályozási és kulturális akadályok gátolják;
- Az innovációs rendszerek megerősítésére irányuló törekvések nincsenek összehangolva, és hiányzik belőlük annak egyértelmű meghatározása, hogy milyen egyedi célkitűzésekre és hatásokra összpontosítanak.

A jövőbeli kihívások kezelése, az új technológiai lehetőségek megragadása és annak érdekében, hogy hozzájáruljunk a fenntartható gazdasági növekedéshez, a munkahelyteremtéshez, a versenyképességhez és az európai polgárok jólétéhez, tovább kell erősíteni Európa innovációs kapacitását a következőkön keresztül: az együttműködést és innovációt segítő új környezet kialakításának előmozdítása; a tudományos világ és a kutatási szektor innovációs képességeinek erősítése; az új vállalkozói nemzedék kialakulásának támogatása; innovatív vállalkozások létrehozásának és fejlesztésének ösztönzése.

Az innovációs kihívások jellege és nagyságrendje megkívánja a szereplők és az erőforrások európai szinten történő mobilizálását és a velük való európai szintű kapcsolattartást, ami a határokon átnyúló együttműködés erősítésével oldható meg. Le kell bontani a tudományágak közötti és az értékláncok mentén épült válaszfalakat, és támogatni kell az ismeretek és a szaktudás tényleges kicserélését, valamint a vállalkozói tehetség kifejlődését és bevonását szempontjából kedvező környezet kialakítását.

2. Beavatkozási területek

2.1. *Fenntartható innovációs ökoszisztémák Európa-szerte*

Az EIT-rendeletnek és a stratégiai innovációs tervnek megfelelően az EIT fokozottabb szerepet fog betölteni a fenntartható innovációs ökoszisztémák Európa-szerte történő megerősítésében. Továbbra is elsősorban tudományos és innovációs társulásain (TIT-ek) – azaz egyedi társadalmi kihívások kezelésével foglalkozó nagy volumenű európai partnerségeken – keresztül fog működni. Tovább erősíti majd az ezeket körülvevő innovációs ökoszisztémákat azok megnyitásával, valamint a kutatás, az innováció és az oktatás integrációjának fokozásával. Az EIT ezen túl – regionális innovációs rendszerének bővítésével – hozzájárul az innovációs teljesítmény terén Európa-szerte fennálló hiányosságok áthidalásához. Az EIT olyan innovációs ökoszisztémákkal dolgozik, amelyek a stratégia, a tematikus igazodás és a hatás alapján – szoros szinergiát alkotva az intelligens szakosodási stratégiákkal és platformokkal – nagy innovációs potenciált mutatnak.

Nagy vonalakban

- A meglévő TIT-ek hatékonyságának megerősítése – a hosszabb távon való önfenntartásra való áttérés lehetővé tételével – és újak létrehozása korlátozott számú tematikus területen;

- A régiók felgyorsítása a kiválóság felé a szerény vagy mérsékelt innovátorok közé tartozó országokban.

2.2. *Innovációs és vállalkozói készségek az egész életen át tartó tanulás perspektívájában, ideértve az egyetemek kapacitásainak Európa-szerte történő megerősítését is*

Az innováció és a vállalkozói készség elősegítése érdekében az EIT oktatási tevékenységeit meg kell erősíteni jobb oktatással és képzéssel. A humán tőke fejlesztésének fokozottabb középpontba állítása az EIT meglévő tudományos és innovációs társulásai oktatási programjainak bővítésére épül – tekintettel arra, hogy ezek a programok továbbra is innováción és vállalkozói szellemen alapuló, magas színvonalú tananyagot kínálnak a diákoknak és a szakembereknek, különösen is az uniós ipari és készségfejlesztési stratégiával összhangban. Ez kiterjedhet az Európai horizont más részei, különösen a Marie Skłodowska-Curie-cselekvések által támogatott kutatókra és innovátorokra is. Az EIT emellett támogatja az egyetemek modernizációját Európa-szerte és az innovációs ökoszisztémákba való integrálását is azzal, hogy ösztönzi és növeli vállalkozói potenciáljukat és képességeiket, valamint támogatja őket a készségekkel kapcsolatos új igényekre való jobb felkészülésben.

Nagy vonalakban

- Az iparág jövőbeli igényeit figyelembe vevő, innovatív tananyag és szektorokat átfogó programok kidolgozása az egész Európából és Európán kívülről is érkező diákok, vállalkozók és szakemberek számára, a szakismeretek és az ágazati szaktudás innovációközpontú és vállalkozói készségekkel – többek között a digitális környezethez és a kulcsfontosságú alaptechnológiákhoz kapcsolódó csúcstechnológiai készségekkel – történő párosításával;
- Az EIT-védjegy erősítése és bővítése az EIT olyan oktatási programjai láthatóságának javítása, illetve elismerése érdekében, amelyek különböző felsőoktatási intézmények, kutatóközpontok és vállalatok közötti partnerségeken alapulnak, továbbá gyakorlati tananyagot, érdemi vállalkozói képzést és nemzetközi, szervezet- és ágazatközi mobilitást kínálnak;

- A felsőoktatási ágazat innovációs és vállalkozói képességeinek fejlesztése az EIT-társulások szaktudásának az oktatás, a kutatás és az üzleti szféra összekapcsolása érdekében történő mozgósítása révén;
- Az EIT Alumni közösség – mint az új diákok előtt álló szerepmodell – szerepének erősítése, amely egyben erős eszköz is az EIT hatásának megismertetésére.

2.3. Új megoldások a piac számára

Az EIT megkönnyíti és lehetővé teszi a vállalkozók, az innovátorok, a kutatók, az oktatók, a diákok és más innovációs szereplők számára, hogy tudományterületeket átfogó csapatokban együtt dolgozzanak ötleteken, és azokat fokozatos vagy diszruptív innovációkká alakítsák át. A tevékenységeket a nyílt innováció és a határokon átnyúló megközelítés jellemzi, középpontban a tudásháromszög azon releváns tevékenységeinek bevonásával, amelyek hozzátartoznak ahhoz, hogy a tevékenység sikeres legyen (például a projektgazdák javíthatják a következők elérését: speciális képesítéssel rendelkező diplomások, vezető felhasználók, innovatív ötletekkel rendelkező induló vállalkozások, releváns kiegészítő eszközökkel rendelkező nem hazai cégek stb.).

Nagy vonalakban

- Olyan új termékek és szolgáltatások kifejlesztésének támogatása, amelyek esetében a tudásháromszög szereplői egymással együttműködésben hoznak létre piacérett megoldásokat;
- Magas szintű szolgáltatások és támogatás nyújtása innovatív vállalkozásoknak, beleértve a technikai segítségnyújtást termékek és szolgáltatások finomhangolásához, az érdemi mentorálást, a megcélzott ügyfelek biztosításához és a tőkeemeléshez nyújtott támogatást, amelynek célja a gyors piacra jutás és a növekedés folyamatának felgyorsítása.

2.4. Szinergiák és hozzáadott érték az Európai horizonton belül

Az EIT fokozza a szinergiák és a komplementaritás kihasználására irányuló, a különböző uniós és globális szintű szereplőkkel és kezdeményezésekkel együtt folytatott erőfeszítéseit, és stratégiai és operatív szinten egyaránt bővíti az együttműködő szervezetek hálózatát.

Nagy vonalakban

- A rendkívül innovatív vállalkozásoknak – induló és növekvő fázisban lévő vállalkozásoknak egyaránt – kínált támogatás (azaz a finanszírozás és a szolgáltatások) egyszerűsítése terén az EIT-vel való együttműködés, különösen a TIT-eken keresztül;
- EIT-tevékenységek tervezése és végrehajtása a „Globális kihívások és európai ipari versenyképesség” pillér cselekvéseivel való lehető legnagyobb mértékű szinergia és kiegészítő jelleg biztosítása érdekében;
- Az uniós tagállamok bevonása – nemzeti és regionális szinten egyaránt – a strukturált párbeszéd kialakításába és azon törekvések összehangolásába, amelyek a nemzeti és regionális kezdeményezésekkel – többek között az intelligens szakosodási stratégiákkal – létesítendő szinergiák létrehozására irányulnak a bevált gyakorlatok és az egymástól való tanulás lehetőségeinek azonosítása, megosztása és terjesztése érdekében;
- Innovatív gyakorlatok és ismeretek megosztása és terjesztése, valamint az európai innovációs politikához való hozzájárulás az Európai horizont más részeivel koordináltan;
- Hozzájárulás az innovációs politika megvitatásához és az uniós szakpolitikai prioritások kialakításához és végrehajtásához, ami az összes érintett európai bizottsági szolgálattal, más uniós programokkal és az azokban érintett érdekelttel való együttműködés, valamint a szakpolitika keretén belül a kezdeményezések végrehajtására irányuló lehetőségek további feltárása formájában valósul meg;
- A humántőke-fejlesztést és az innovációt támogató többi uniós programmal (például ESZA+, ERFA, Erasmus és COSME Plusz/egységes piac) fennálló szinergiák kiaknázása;

- Stratégiai szövetségek kiépítése a legfontosabb innovációs szereplőkkel uniós és nemzetközi szinten, és a tudásháromszög kulcsfontosságú nem uniós országokbeli partnereivel való együttműködés és kapcsolatépítés fejlesztésére a TET-eknek nyújtott támogatás, amelynek célja új piacok nyitása a TET-ek által támogatott megoldások számára, valamint finanszírozás és tehetségek bevonása külföldről. A harmadik országok részvételét elő kell mozdítani.]

II. MELLÉKLET

A CSELEKVÉSEK TÍPUSAI

A programot korlátozott számú cselekvéstípus alkalmazásával kell megvalósítani, amelyeket jól elkülöníthető célkitűzések, illetve feltételek jellemeznek.

A cselekvések fő típusai a következők:

- Kutatási és innovációs cselekvések: elsősorban olyan tevékenységek, amelyek új ismeretek létrehozására és/vagy egy új, illetve jobb minőségű technológia, termék, eljárás, szolgáltatás vagy megoldás megvalósíthatóságának vizsgálatára irányulnak. Ez kiterjedhet alapkutatásra, alkalmazott kutatásra, technológiák fejlesztésére és integrálására, kisléptékű prototípusok tesztelésére, demonstrációs tevékenységére és validálására laboratóriumi vagy szimulált környezetben;
- Innovációs cselekvések: elsősorban olyan tevékenységek, amelyek közvetlenül új, módosított vagy jobb minőségű termékek, eljárások vagy szolgáltatások terveinek és kialakításmódjának megtervezésére, elkészítésére irányulnak, és amelyeknek része lehet a prototípusgyártás, a tesztelés, a demonstrációs tevékenységek, a kísérleti bevezetés, a nagyléptékű termékhitelesítés és a piaci elterjesztés;
- Innovációs és piaci bevezetésre irányuló cselekvések: olyan innovációs cselekvések és más tevékenységek, amelyek szükségesek valamely innováció piaci bevezetéséhez, ideértve a vállalkozások felfuttatását és az Európai horizont keretében nyújtott vegyesfinanszírozást (a vissza nem térítendő támogatáshoz hasonló formában történő finanszírozás és a magánfinanszírozás ötvözete);
- Az EKT hatáskörébe tartozó felderítő kutatás (ideértve az EKT igazoló vizsgálatokat is): kutatásvezető irányításával végrehajtott kutatási cselekvések, amelyek gazdaintézménye egy vagy több kedvezményezett (csak EKT);
- Képzéshez és mobilitáshoz kapcsolódó cselekvések: országok és – adott esetben – ágazatok, illetve tudományágak közötti mobilitás révén a kutatók készségeinek, ismereteinek és karrierlehetőségeinek fejlesztésére irányuló cselekvések;

- Program-társfinanszírozási cselekvések: az uniós finanszírozó szervektől eltérő, kutatási és innovációs programokat irányító és/vagy finanszírozó szervezetek által létrehozott és/vagy végrehajtott tevékenységi programok számára többéves társfinanszírozást nyújtó cselekvések. A szóban forgó tevékenységi programok támogathatnak hálózatépítési és koordinációs, kutatási, innovációs, kísérleti, innovációs és piaci bevezetésre irányuló cselekvéseket, képzéshez és mobilitáshoz kapcsolódó cselekvéseket, a tudatosságnövelést és a kommunikációt, a terjesztést és a hasznosítást, bármilyen jellegű releváns finanszírozást, mint például vissza nem térítendő támogatást, díjakat, közbeszerzést, valamint az Európai horizont keretében nyújtott vegyesfinanszírozást, illetve ezek kombinációját. A program-társfinanszírozási cselekvéseket az említett szervezetek végrehajthatják akár közvetlenül, akár a nevükben eljáró harmadik felek útján.
- A kereskedelmi hasznosítást megelőző beszerzésekre irányuló cselekvések: elsődlegesen ajánlatkérő szervnek vagy ajánlatkérőnek minősülő kedvezményezettek által megvalósított, kereskedelmi hasznosítást megelőző beszerzésre irányuló cselekvések;
- Innovatív megoldásokra irányuló közbeszerzéseket célzó cselekvések: elsődlegesen ajánlatkérő szervnek vagy ajánlatkérőnek minősülő kedvezményezettek által megvalósított, innovatív megoldásokra irányuló közös vagy összehangolt közbeszerzéseket célzó cselekvések;
- Koordinációs és támogatási cselekvések: a program célkitűzéseinek megvalósításához hozzájáruló cselekvések a kutatási és innovációs tevékenységek kivételével (kivéve, ha azokat „A részvétel bővítése és az Európai Kutatási Térség megerősítése” rész alá tartozó „a részvétel bővítése és a kiválóság megosztása” összetevő keretében hajtják végre), például szabványosítás, terjesztés, tudatosságnövelés és kommunikáció, hálózatos együttműködés, koordinációs és támogatási szolgáltatások, szakpolitikai párbeszéd, kölcsönös tanulás és tanulmánykészítés; olyan, alulról építkező koordináció a kutatási tevékenységek uniós társfinanszírozása nélkül, amely révén a tagállamok és a társult országok jogalanyai együttműködést folytathatnak az Európai Kutatási Térség megerősítése érdekében;
- Ösztönző pénzdíjak: olyan pénzdíjak, amelyek célja egy adott területre irányuló beruházások ösztönzése a munka végrehajtását megelőzően történő célmeghatározás révén;

- Elismerést kifejező pénzdíjak: múltbeli eredményeket, illetve kimagasló munkát utólag jutalmazó pénzdíjak;

Közbeszerzések: a program azon részeinek végrehajtására, amelyek az Unió stratégiai érdekeihez és autonómiájához kapcsolódnak, valamint – a Bizottság saját céljait szolgáló – tanulmánykészítésre, termékekre, szolgáltatásokra és képességek fejlesztésére irányuló közbeszerzések megszervezésére; a közbeszerzés olyan kereskedelmi hasznosítást megelőző beszerzés vagy innovatív megoldásokra irányuló közbeszerzés formáját is öltheti, amelyet a Bizottság vagy a finanszírozó szervek saját nevükben vagy tagállamok vagy társult országok ajánlatkérő szerveivel vagy ajánlatkérőivel közösen hajtanak végre.

- Közvetett cselekvések: olyan kutatási és innovációs tevékenységek, amelyekhez az Unió pénzügyi támogatást nyújt, és amelyeket résztvevők hajtanak végre;
- Közvetlen cselekvések: a Bizottság által Közös Kutatóközpontja (JRC) révén végrehajtott kutatási és innovációs tevékenységek.

III. MELLÉKLET

PARTNERSÉGEK

Az európai partnerségek kiválasztására, végrehajtására, nyomon követésére, értékelésére, fokozatos kivezetésére vagy megújítására a következő kritériumok alkalmazandók:

1. Kiválasztás:

- a) Annak alátámasztása, hogy az európai partnerség – partnerek bevonása és szerepvállalása révén – hatékonyabb módon képes megvalósítani a program vonatkozó célkitűzéseit, különösen az Unióra és polgáira való egyértelmű hatás kiváltása terén, mindenekelőtt tekintettel a globális kihívások kezelésére, a kutatási és innovációs célkitűzések megvalósítására, az Unió versenyképességének biztosítására, az Európai Kutatási és Innovációs Térség megerősítéséhez való hozzájárulásra és adott esetben a nemzetközi vállalatok teljesítésére.

Az EUMSZ 185. cikke alapján létrehozott intézményesített európai partnerségek esetében az uniós tagállamok legalább 40 %-ának részvétele kötelező;

- b) Az európai partnerség koherenciája és szinergiái az uniós kutatási és innovációs környezeten belül, a lehető legnagyobb mértékben betartva az Európai horizont szabályait;
- c) Az európai partnerség átláthatósága és nyíltsága a tekintetben, hogy a prioritásokat és a célkitűzéseket a várt eredmények és hatások mentén azonosítják, valamint bevonják azokba a teljes értékláncot képviselő, különböző ágazatokból és tudományágakból érkező, adott esetben – ha az Európa versenyképességét nem veszélyezteti – nemzetközi partnereket és érdekelt feleket; világos szabályok a kkv-k részvételének előmozdítása, valamint az eredmények – különösen kkv-k általi, többek között a közvetítő szervezeteken keresztül történő – terjesztése és kiaknázása érdekében;

- d) Az európai partnerség adicionalitásának és irányultságának előzetes bemutatása, beleértve az európai partnerség rendeltetésére vonatkozó közös stratégiai jövőképet is. Ez a jövőkép többek között a következőkre terjed ki:
- mérhető, konkrét határidőkön belül elvárt teljesítendő célok, eredmények és hatások, többek között az Európa szempontjából jelentett fő gazdasági és/vagy társadalmi érték azonosítása;
 - a várható minőségi és jelentős mennyiségi multiplikátorhatások bemutatása, ideértve a fő teljesítménymutatók mérési módszerét;
 - a végrehajtás rugalmasságát biztosító, valamint a változó szakpolitikai, társadalmi vagy piaci igényekhez, illetve tudományos fejleményekhez történő alkalmazkodásra irányuló megközelítések a regionális, nemzeti és uniós szintű szakpolitikák közötti szakpolitikai koherencia növelése érdekében;
 - kilépési stratégia és a program fokozatos kivezetésére vonatkozó intézkedések.
- e) A partnerek hosszú távú kötelezettségvállalásának – többek között a köz- és/vagy magánberuházások minimális arányának – előzetes bemutatása.

Intézményesített európai partnerségek esetében az Uniótól eltérő partnerek pénzügyi és/vagy természetbeni hozzájárulása legalább 50 %, és elérheti az európai partnerség összesített költségvetési kötelezettségvállalásainak 75 %-át. Minden egyes intézményesített európai partnerség esetében az Uniótól eltérő partnerek hozzájárulásának egy része pénzügyi hozzájárulás formáját ölti. Az Uniótól és a részt vevő államoktól eltérő partnerek pénzügyi hozzájárulásának elsősorban a versenysemleges tevékenységekkel kapcsolatos költségek fedezésére kell irányulniuk.

2. Végrehajtás:

- a) Rendszerszintű megközelítés, amely biztosítja a tagállamok aktív és korai bevonását, valamint a kutatási és innovációs tevékenységekre – köztük a piaci bevezetéshez és a jogszabályokban vagy a szakpolitikákban való megjelenéshez kapcsolódó tevékenységekre – irányuló közös pályázati felhívásokon túlmutató, komoly európai értéktöbblettel bíró közös cselekvések rugalmas végrehajtása révén biztosítja az európai partnerség várható hatásainak elérését;

- b) Megfelelő intézkedések, amelyek biztosítják a kezdeményezés folyamatos nyíltságát és az átláthatóságot a végrehajtás során, különösen a prioritások meghatározása és a pályázati felhívásokban való részvétel, az Unió láthatósága, a kommunikációs és tájékoztatási intézkedések, valamint az eredmények terjesztése és hasznosítása tekintetében, az egész értékláncra vonatkozó, egyértelmű nyílt hozzáférési/felhasználói stratégiát is ideértve; a kkv-k részvételének előmozdítását és a kkv-k tájékoztatását célzó megfelelő intézkedések;
- c) Koordináció és/vagy közös tevékenységek más olyan releváns kutatási és innovációs kezdeményezésekkel, amelyek hatékony szinergiákat biztosítanak, egyebek mellett a végrehajtás útjában álló, nemzeti szintű potenciális akadályok legyőzése és a költséghatékonyság javítása érdekében;
- d) Minden egyes partner részéről a kezdeményezés teljes időtartama alatt érvényes, a nemzeti előírásokkal összhangban álló kötelezettségvállalások, különösen a pénzügyi hozzájárulások tekintetében.
- e) Az intézményesített európai partnerség esetében az uniós szakpolitikák vagy programok kidolgozása, végrehajtása és nyomon követése céljából az eredményekhez és a cselekvéshez kapcsolódó egyéb információkhoz való hozzáférés biztosítása a Bizottság, valamint az érintett cselekvést társfinanszírozó résztvevő államok számára.

3. Nyomon követés:

- a) A 45. cikkben meghatározott követelményeknek megfelelő nyomonkövetési rendszer, amely nyomon követi az egyedi szakpolitikai célkitűzések, elérendő eredmények és fő teljesítménymutatók felé tett előrehaladást, és lehetővé teszi az eredményeknek és hatásoknak, valamint a korrekciós intézkedések esetleges szükségességének későbbi értékelését;
- b) A mennyiségi és minőségi multiplikátorhatásokra, valamint a vállalt, illetve ténylegesen teljesített pénzügyi és természetbeni hozzájárulásokra, a láthatóságra és a nemzetközi környezetben való elhelyezkedésre, továbbá a magánszektorbeli beruházások kutatási és innovációs kockázataira gyakorolt hatásra vonatkozó, rendszeres időközönként való célzott jelentéstétel.
- c) A partnerségeken belüli összes pályázati felhívással kapcsolatos értékelési folyamatra és eredményekre vonatkozó részletes információk, melyeket időben, közös elektronikus adatbázisban kell hozzáférhetővé tenni.

4. Értékelés, fokozatos kivezetés és megújítás:

- a) A meghatározott célok és fő teljesítménymutatók tekintetében uniós és nemzeti szinten elért hatások értékelése a 47. cikkben meghatározott programértékelés során, ideértve a jövőbeli cselekvések esetében alkalmazandó leghatékonyabb szakpolitikai beavatkozási mód értékelését; valamint az európai partnerség esetleges megújításának az európai partnerségek és a szakpolitikai prioritások kontextusában való elhelyezése, a tagállamokkal szorosan egyeztetve;
- b) Amennyiben nem kerül sor a partnerség megújítására, a keretprogramból való finanszírozásnak a pénzügyileg elkötelezett partnerekkel együtt előzetesen megállapított feltételek és ütemezés szerinti fokozatos kivezetését biztosító megfelelő intézkedések, amelyek nem sértik a nemzeti vagy más uniós programok révén történő esetleges további transznacionális finanszírozást, valamint a magánberuházásokat.

IV. MELLÉKLET

SZINERGIÁK MÁS PROGRAMOKKAL

- [1 Az Európai Mezőgazdasági Garanciaalappal és az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alappal (közös agrárpolitika – KAP) fennálló szinergiák biztosítják, hogy:
- a) a „Mezőgazdasági termelékenység és fenntarthatóság” európai innovációs partnerség²⁴ keretében sor kerüljön az EU mezőgazdasági ágazatához és vidéki térségeihez kapcsolódó kutatási és innovációs szükségletek azonosítására, és azokat a program stratégiai kutatási és innovációs tervezési folyamata során, valamint a munkaprogramokban figyelembe vegyék;
 - b) a KAP a lehető legjobb módon használja fel a kutatási és innovációs eredményeket, és mozdítsa elő az – egyebek mellett a kutatási és innovációs keretprogramok által finanszírozott projektekből és a „Mezőgazdasági termelékenység és fenntarthatóság” európai innovációs partnerségből származó – innovatív megoldások alkalmazását, végrehajtását és bevezetését;
 - c) az EMVA támogassa a program eredményeiből származó azon ismeretek és megoldások alkalmazását és terjesztését, amelyek dinamikusabb mezőgazdasági ágazatot és a vidéki térségek fejlesztése tekintetében új lehetőségeket eredményeznek.
2. Az Európai Tengerügyi és Halászati Alappal (ETHA) fennálló szinergiák biztosítják, hogy:
- a) a program és az ETHA nagy mértékben összekapcsolódjanak, mivel a tengeri és tengerhasznosítási politika területén az uniós kutatási és innovációs szükségletek a program stratégiai kutatási és innovációs tervezési folyamatán keresztül rajzolódnak majd ki;

²⁴ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a „Mezőgazdasági termelékenység és fenntarthatóság” európai innovációs partnerségről (COM(2012) 79 final).

- b) az ETHA támogassa az új technológiák, valamint az innovatív termékek, eljárások és szolgáltatások bevezetését, különösen azokat, amelyek a program eredményeként jönnek létre a tengeri és tengerhasznosítási politika területén; az ETHA emellett mozdítsa elő a terepen történő adatgyűjtést és az adatok feldolgozását, és terjessze a program keretében támogatott releváns cselekvések eredményeit, ami hozzájárul a közös halászati politika, az integrált tengerpolitika és a nemzetközi óceánpolitikai irányítás végrehajtásához.

3. Az Európai Regionális Fejlesztési Alappal (ERFA) fennálló szinergiák biztosítják, hogy:

- a) az Európai Kutatási Térség megerősítése érdekében az ERFA-ból és a programból származó kombinált finanszírozásra vonatkozó intézkedések olyan tevékenységek támogatására szolgáljanak, amelyek összekapcsolják az intelligens szakosodási stratégiákat a nemzetközi kutatási és innovációs kiválósággal, ideértve a közös transzregionális/transznacionális programokat és a páneurópai kutatási infrastruktúrákat is;
- b) az ERFA többek között a regionális és helyi kutatási és innovációs ökoszisztémák fejlesztésére és megerősítésére, valamint az ipari átalakulásra összpontosítson, ideértve a kutatási és innovációs keretprogramokból származó eredmények, valamint új technológiák és innovatív megoldások átvételének és bevezetésének az ERFA révén történő támogatását is.

4. Az Európai Szociális Alap Plusszal (ESZA+) fennálló szinergiák biztosítják, hogy:

- a) az ESZA+ nemzeti és regionális programok révén képes legyen a program által támogatott innovatív képzési programok elterjesztésére és bővítésére annak érdekében, hogy az emberek szert tehessenek a jövőbeli munkahelyek betöltéséhez szükséges készségekre és képességekre;
- b) az Európai Kutatási Térség megerősítése érdekében az ESZA+-ból származó kiegészítő finanszírozásra vonatkozó intézkedések felhasználhatók legyenek a humán tőke fejlesztését előmozdító tevékenységek támogatására a kutatás és az innováció területén;

- c) az Európai Szociális Alap Plusz egészségügyi ága elősegítse az innovatív technológiák, valamint az új üzleti modellek és megoldások általános alkalmazását, különösen a programokból származók tekintetében, hogy ily módon hozzájáruljon a tagállamok innovatív, hatékony és fenntartható egészségügyi rendszereihez, valamint megkönnyítse az európai polgárok jobb és biztonságosabb egészségügyi ellátáshoz való hozzáférését.

5. Az Európai Hálózatfinanszírozási Eszközzel (CEF) fennálló szinergiák biztosítják, hogy:

- a) a program stratégiai kutatási és innovációs tervezési folyamata során megtörténjen az uniós közlekedési, energiaügyi és digitális ágazat területén meglévő kutatási és innovációs szükségletek azonosítása és meghatározása;
- b) a CEF támogassa az új innovatív technológiák és megoldások széles körű bevezetését és alkalmazását a közlekedés, az energiaügy és a digitális fizikai infrastruktúrák területén, különösen azok tekintetében, amelyek a kutatási és innovációs keretprogramok eredményeként jönnek létre;
- c) könnyebben megvalósuljon a keretprogram és az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz projektjei közötti információ- és adatcsere, például a keretprogram azon magas piaci felkészültséggel rendelkező technológiáinak kiemelése által, amelyek bevezetése a CEF segítségével tovább javítható.

6. A Digitális Európa programmal (DEP) fennálló szinergiák biztosítják, hogy:

- a) a program és a DEP által kezelt számos tematikus terület közötti összefüggések ellenére a támogatandó cselekvések típusai, várható eredményei és beavatkozási logikái eltérőek legyenek és kiegészítsék egymást;

- b) a program stratégiai kutatási és innovációs terveiben sor kerüljön a digitális aspektusokhoz kapcsolódó kutatási és innovációs szükségletek azonosítására és meghatározására, ami magában foglalja a nagy teljesítményű számítástechnika, a mesterséges intelligencia és a kiberbiztonság terén megvalósuló kutatást és innovációt, a digitális és az egyéb alaptermotechnológiák ötvözését, valamint a nem technológiai innovációkat; az áttörést jelentő innovációkat bevezető vállalatok felfutásának támogatását, amelyek közül több is kombinálja a digitális és fizikai technológiákat; a digitális integrációt a „Globális kihívások és ipari versenyképesség” pillér egésze tekintetében; valamint a digitális kutatási infrastruktúrák támogatását;
- c) a DEP a nagy teljesítményű számítástechnika, a mesterséges intelligencia, a kiberbiztonság és a korszerű digitális készségek területén a nagy léptékű digitális kapacitás- és infrastruktúraépítésre összpontosítson annak érdekében, hogy Európában széles körben elterjedjenek és bevezetésre kerüljenek az uniós kontextusban kritikus fontosságúnak tekinthető, már meglévő vagy tesztelt innovatív digitális megoldások a közérdekű területeken (például az egészségügy, a közigazgatás, az igazságügy és az oktatás), illetve a piaci hiányosságokkal küzdő területeken (mint például a vállalkozások – különösen a kis- és középvállalkozások – digitalizálása); a DEP végrehajtására elsősorban az európai szinten megosztandó digitális kapacitásba, valamint a digitális egységes piac fejlesztése részeként az interoperabilitást és a szabványosítást támogató uniós szintű cselekvésekbe történő, a tagállamokkal folytatott – különösen közös közbeszerzések formájában megvalósuló – összehangolt és stratégiai beruházások révén kerüljön sor;
- d) a DEP kapacitásait és infrastruktúráit valamennyi ágazatban és tudományágban bocsássa a kutatási és innovációs közösség rendelkezésére, többek között a program keretében támogatott tevékenységek tekintetében, ideértve a tesztelést, a kísérletezést és a demonstrációt;
- e) a DEP fokozatosan vegye át és vezesse be a program révén kifejlesztett új digitális technológiákat;
- f) a programnak a készségekre és kompetenciákra irányuló – többek között az Európai Innovációs és Technológiai Intézethez tartozó „Digital” TIT közös helymegosztási központjaiban nyújtott – képzési programok fejlesztését célzó kezdeményezéseit kiegészítse a Digitális Európa program által támogatott, fejlett digitális készségek terén megvalósuló kapacitásépítés;

- g) a két program stratégiai programozása és működési eljárásai tekintetében álljanak rendelkezésre szilárd és összehangolt koordinációs mechanizmusok, továbbá irányítási struktúráikban kapjanak szerepet az érintett bizottsági szolgálatok, valamint a programok különböző részei által érintett egyéb szereplők.

7. Az Egységes piac programmal fennálló szinergiák biztosítják, hogy:

- a) az Egységes piac program foglalkozzon a kkv-kat érintő piaci hiányosságokkal, és ösztönözze a vállalkozószellemet, valamint a vállalkozások alapítását és növekedését; teljes kiegészítő jelleg álljon fenn az Egységes piac program és a jövőbeli Európai Innovációs Tanács innovatív vállalkozásokra irányuló cselekvései között, valamint a kkv-k számára nyújtott támogatási szolgáltatások területén, különösen abban az esetben, ha a piac nem nyújt életképes finanszírozási lehetőségeket;
- b) az Enterprise Europe Network a többi, már meglévő kkv-támogató struktúrához (mint például a nemzeti kapcsolattartó pontok és az innovációs ügynökségek) hasonlóan támogatási szolgáltatásokat nyújthasson az Európai Innovációs Tanács égisze alatt.

8. A LIFE környezetvédelmi és éghajlat-politikai programmal (LIFE) fennálló szinergiák biztosítják, hogy:

a program stratégiai kutatási és innovációs tervezési folyamata során megtörténjen az uniós környezetvédelmi, éghajlat-politikai és energiaügyi kihívások kezeléséhez kapcsolódó kutatási és innovációs szükségletek azonosítása és meghatározása; a LIFE továbbra is katalizátorként működjön az uniós környezetvédelmi, éghajlat- és energiapolitika megvalósítása, valamint a vonatkozó jogszabályok végrehajtása során, többek között a program kutatási és innovációs eredményeinek átvétele és alkalmazása révén, valamint azáltal, hogy hozzájárul azok nemzeti és (transz)regionális szintű bevezetéséhez azokon a területeken, ahol mindez segíthet a környezetvédelemhez, az éghajlat-változáshoz vagy a tiszta energiára való áttéréshez kapcsolódó kérdések kezelésében; a LIFE mindemellett ösztönözze a programmal fennálló szinergiákat azáltal, hogy az értékelés során jutalommal díjazza a program eredményeinek átvételére is kiterjedő pályázatokat; a standard LIFE-cselekvéseket tartalmazó projektek támogassák az uniós környezetvédelmi és éghajlat-politika végrehajtásához szükséges olyan megfelelő technológiák, illetve módszerek kifejlesztését, tesztelését vagy demonstrációját, amelyek széles körű bevezetésére később más forrásokból – többek között a program révén – történő finanszírozás segítségével lehetőség nyílhat; a program Európai Innovációs Tanácsa támogatást nyújthasson a potenciálisan a LIFE-projektek végrehajtásából eredő új, áttörést jelentő ötletek felfuttatásához és piaci terjesztéséhez.

9. Az Erasmus programmal fennálló szinergiák biztosítják, hogy:

- a) a program és az Erasmus program együttes forrásait az európai felsőoktatási intézmények megerősítésére és korszerűsítésére irányuló tevékenységek támogatására fordítsák; a program kiegészítse az Erasmus program által az „Európai Egyetemek” kezdeményezéshez nyújtott támogatást, különös tekintettel annak kutatási dimenziója tekintetében, az oktatás, a kutatás és az innováció területére irányuló új, közös és integrált, hosszú távú és fenntartható stratégiák tudományágakon és ágazatokon átnyúló megközelítések alapján történő kidolgozásának részeként, ily módon hozzájárulva a tudásháromszög megvalósításához és a gazdasági növekedés fellendítéséhez;

- b) a program és az Erasmus program ösztönözze az oktatás és a kutatás integrációját azáltal, hogy megkönnyíti a felsőoktatási intézmények számára a közös oktatási, kutatási és innovációs stratégiák kidolgozását és felállítását, a legújabb kutatási eredményeknek és gyakorlatoknak az oktatás részére történő rendelkezésre bocsátását annak érdekében, hogy valamennyi diák, felsőoktatási dolgozó és különösen kutató számára elérhetőek legyenek az aktív kutatási tapasztalatok, valamint a felsőoktatás, a kutatás és az innováció integrálására irányuló egyéb tevékenységek támogatását.

10. Az európai űrprogrammal fennálló szinergiák biztosítják, hogy:

- a) a program stratégiai kutatási és innovációs tervezési folyamata részeként sor kerüljön az űrpolitikán belüli upstream és downstream ágazathoz kapcsolódó kutatási és innovációs szükségletek azonosítására és meghatározására; az Európai horizont keretében végrehajtott űrkutatási cselekvéseket a szervezetek beszerzései és támogathatósága tekintetében – adott esetben – az űrprogram rendelkezéseivel összhangban hajtsák végre;
- b) az európai űrprogram által közjavakként rendelkezésre bocsátott űradatokat és szolgáltatásokat – a keretprogramban is – áttörést jelentő megoldások kidolgozására használják fel a kutatás és az innováció révén, különösen a fenntartható élelmiszerek és természeti erőforrások, az éghajlatváltozás nyomon követése, az intelligens városok, az automatizált járművek, a biztonság és a katasztrófavédelem területén;
- c) a Kopernikusz-adatokhoz és -információkhoz való hozzáférést nyújtó szolgáltatások hozzájáruljanak az európai nyílt tudományosadat-felhőhöz, és ezáltal megkönnyítsék a kutatók és tudósok számára a Kopernikusz-adatokhoz való hozzáférést; a kutatási infrastruktúrák, különösen a lokális megfigyelőhálózatok, a Kopernikusz-szolgáltatásokat lehetővé tévő lokális megfigyelési infrastruktúra alapvető elemeit képezzék, és így hozzáférjenek a Kopernikusz-szolgáltatások által nyújtott információkhoz.

11. A Szomszédsgai, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszközzel (a továbbiakban: külső eszköz) fennálló szinergiák biztosítják az összhangra való törekvést egyfelől a program harmadik országok részvételével megvalósuló kutatási és innovációs tevékenységei, valamint a célzott nemzetközi együttműködési cselekvések, másfelől a külső eszköz keretében megvalósuló, piaci bevezetésre és kapacitásépítésre irányuló párhuzamos cselekvések között a program stratégiai kutatási és innovációs tervezési folyamata során együttesen azonosított szükségletek és beavatkozási területek közös meghatározása alapján.
12. A Belső Biztonsági Alappal és az Integrált Határigazgatási Alap keretében működő határigazgatási eszközzel fennálló szinergiák biztosítják, hogy:
 - a) a program stratégiai kutatási és innovációs tervezési folyamata során megtörténjen a biztonság és az integrált határigazgatás területén felmerülő kutatási és innovációs szükségletek azonosítása és meghatározása;
 - b) a Belső Biztonsági Alap és az Integrált Határigazgatási Alap támogassa az innovatív új technológiák és megoldások bevezetését, különösen azokat, amelyek a kutatási és innovációs keretprogramok eredményeként jönnek létre a biztonsági kutatás területén.
13. Az InvestEU Alappal fennálló szinergiák biztosítják, hogy:
 - a) a program saját költségvetéséből biztosítsa az innovátorok részére az Európai horizont program keretében vagy az EIC által nyújtott vegyesfinanszírozást, amelyet magas szintű kockázat jellemez, és amelyre vonatkozóan adott esetben a piac nem nyújt megfelelő életképes és fenntartható finanszírozást, továbbá ezzel egyidejűleg az InvestEU támogatásával pénzeszközök és közvetítők révén gondoskodik a megfelelő koordinációról a vegyesfinanszírozás magánfinanszírozási részének hatékony célba juttatása és kezelése érdekében;
 - b) a kutatásra és az innovációra, valamint a kkv-kra szánt finanszírozási eszközöket egy csoportban kezeljék az InvestEU Alap keretében, különösen egy célzott K+I tematikus kereten keresztül, valamint az innovatív vállalkozásokra irányuló kkv-támogatási keret égisze alatt bevezetett termékek révén, így módon segítve egyúttal a program célkitűzéseinek megvalósítását.

14. A kibocsátáskereskedelmi rendszer keretében működő innovációs alappal (a továbbiakban: innovációs alap) fennálló szinergiák biztosítják, hogy:
- a) az innovációs alap kifejezetten az alacsony szén-dioxid-kibocsátású technológiák és eljárások innovációját célozza – ideértve a környezetvédelmi szempontból biztonságos szén-dioxid-leválasztást és -felhasználást, amelyek jelentős mértékben hozzájárulnak az éghajlatváltozás mérsékléséhez –, emellett pedig a magas szén-dioxid-kibocsátású termékeket helyettesítő termékekre irányuljon, járuljon hozzá a CO₂ környezetvédelmi szempontból biztonságos leválasztását és geológiai tárolását célzó projektek kiépítésének és működtetésének ösztönzéséhez, valamint az innovatív megújulóenergia- és energiatárolási technológiák előmozdításához;
 - b) a program finanszírozza azon technológiák fejlesztését és demonstrációját, amelyek képesek megvalósítani az EU dekarbonizációs, energiaügyi és ipari átalakulással kapcsolatos célkitűzéseit, különösen a 2. pillér keretében;
 - c) a kiválasztási és odaítélési kritériumok teljesítésétől függően az innovációs alap támogatást nyújthasson azon támogatható projektek demonstrációs szakasza során, amelyek adott esetben támogatásban részesültek a kutatási és innovációs keretprogramokból.
15. Az Euratom kutatási és képzési programmal fennálló szinergiák biztosítják, hogy:
- a) a program és az Euratom kutatási és képzési program átfogó cselekvéseket dolgozzon ki az oktatás és a képzés támogatására (ideértve a Marie Skłodowska-Curie-cselekvéseket) azzal a céllal, hogy hozzájáruljanak a vonatkozó készségek fenntartásához és fejlesztéséhez Európában;
 - b) a program és az Euratom kutatási és képzési program olyan közös kutatási cselekvéseket dolgozzon ki, amelyek az ionizáló sugárzás nem energiatermelési célú alkalmazásai biztonságos és védett használatának több területet érintő vonatkozásaira összpontosítanak olyan ágazatokban, mint az orvostudomány, az ipar, a mezőgazdaság, az űrkutatás, az éghajlatpolitika, a biztonság és a vészhelyzeti felkészültség, valamint a nukleáris tudomány hozzájárulásai.
16. Az Európai Védelmi Alappal fennálló szinergiák a polgári és védelmi kutatás javát szolgálják. Kiküszöbölik a szükségtelen átfedéseket.]

V. MELLÉKLET

KULCSFONTOSSÁGÚ HATÁSÚTVONAL-MUTATÓK

A keretprogram célkitűzéseinek megvalósítása tekintetében a program teljesítményének nyomon követését hatásútvonalak és kapcsolódó kulcsfontosságú hatásútvonal-mutatók strukturálják. A hatásútvonalak időérzékenyek: különbséget kell tenni a rövid távúak, a középtávúak és a hosszú távúak között, a program időtartamán túlmutatókat is ideértve. A hatásútvonal-mutatók helyettesítő mutatóként szolgáltatnak információt a kutatási és innovációs (K+I) hatások egyes típusai felé tett előhaladásról a keretprogram szintjén. Ezeket a mutatókat mennyiségi és minőségi módszerekkel kell előállítani. A program egyes részei különböző mértékben és különböző mechanizmusok révén járulnak hozzá ezekhez a mutatókhoz. Szükség esetén további mutatók használhatók a program egyes részeinek nyomon követéséhez.

A kulcsfontosságú hatásútvonal-mutatókat alátámasztó mikroadatok gyűjtése a program valamennyi része és az összes végrehajtási mechanizmus tekintetében központilag irányított és összehangolt módon, a megfelelő részletességi szinten és a kedvezményezettek számára minimális jelentési teher mellett történik.

A kulcsfontosságú hatásútvonal-mutatók mellett és azokon felül a program végrehajtására és irányítására vonatkozóan is adatokat kell gyűjteni és azokról jelentést tenni közel valós időben, ideértve az együttműködésen alapuló kapcsolatok nyomon követését és a hálózatok elemzését is. Ilyen adatok például a javaslatokra, pályázatokra, részvételekre és projektekre, a pályázókra és résztvevőkre (többek között a szervezeti típusra, pl. kkv, országra, nemre, a projektben betöltött szerepre, a tudományágra/ágazatra, pl. társadalom- és bölcsészettudományok), valamint az uniós klímapolitikai célkitűzésekhez való hozzájárulásra vonatkozó adatok.

Tudományos hatásútvonal-mutatók

A programnak várhatóan lesz tudományos hatása a következők révén: magas színvonalú új ismeretek létrehozása, a humán tőke erősítése a kutatás és az innováció területén, valamint az ismeretterjesztés és a nyílt tudomány előmozdítása. A szóban forgó hatás felé tett előrehaladás nyomon követése az alábbi három kulcsfontosságú hatásútvonal mentén meghatározott helyettesítő mutatók segítségével történik.

A tudományos hatás felé	Rövid távú	Középtávú	Hosszabb távú
Magas színvonalú új ismeretek létrehozása	<u>Publikációk</u> – A keretprogramhoz tartozó, szakértői értékelés keretében lektorált tudományos publikációk száma	<u>Idézettség</u> – A keretprogramhoz tartozó, szakértői értékelés keretében lektorált publikációk tudományterületek alapján súlyozott idézettségi mutatója	<u>Világszínvonalú tudomány</u> – A keretprogram projektjeiből származó, az adott tudományterülethez lényegi hozzájárulást képviselő, szakértői értékelés keretében lektorált publikációk száma és aránya
A humán tőke erősítése a K+I területén	<u>Készségek</u> – A keretprogram projektjei részeként szervezett továbbképzési tevékenységekben (képzés, mentorálás/coaching, mobilitás és K+I infrastruktúrákhoz való hozzáférés révén) részt vett kutatók száma	<u>Karrier</u> ek – A keretprogramban részt vevő olyan továbbképzett kutatók száma és aránya, akik fokozott egyéni hatást gyakorolnak saját K+I területükre	<u>Munkakörülmények</u> – A keretprogramban részt vevő olyan továbbképzett kutatók száma és aránya, akiknek javultak a munkakörülményei
Az ismeretterjesztés és a nyílt tudomány előmozdítása	<u>Az ismeretek megosztása</u> – A keretprogram nyílt tudásinfrastruktúrákon keresztül megosztott kutatási eredményeinek (nyílt hozzáférésű adatok/publikációk/szoftverek stb.) aránya	<u>Ismeretterjesztés</u> – A keretprogram aktívan használt/idézett nyílt hozzáférésű kutatási eredményeinek aránya	<u>Új együttműködések</u> – A keretprogram azon kedvezményezettjeinek aránya, amelyek új, tudományágakon/ágazatokon átnyúló együttműködést alakítottak ki a keretprogram égisze alatt született nyílt hozzáférésű K+I eredmények felhasználóival

Társadalmi hatásútvonalmutatók

A programnak várhatóan lesz társadalmi hatása a következők révén: az uniós szakpolitikai prioritások, valamint globális kihívások, többek között a fenntartható fejlesztési célok kezelése a 2030-ig tartó időszakra szóló menetrend és a Párizsi Megállapodás alapelveit követve, a K+I segítségével, az előnyök és a hatások K+I küldetéseken keresztül történő biztosítása, valamint az innováció társadalmi elterjedésének erősítése. A szóban forgó hatás felé tett előrehaladás nyomon követése az alábbi három kulcsfontosságú hatásútvonalmutató mentén meghatározott helyettesítő mutatók segítségével történik.

A társadalmi hatás felé	Rövid távú	Középtávú	Hosszabb távú
Az uniós szakpolitikai prioritások kezelése a K+I segítségével	Outputok – Az azonosított uniós szakpolitikai prioritások és globális kihívások (ideértve az éghajlat-politikai programot és a fenntartható fejlesztési célokat is) kezelését célzó outputok száma és aránya (multidimenzionális: minden egyes meghatározott prioritásra vonatkozóan)	Megoldások – Az azonosított uniós szakpolitikai prioritások és globális kihívások (ideértve az éghajlat-politikai programot és a fenntartható fejlesztési célokat is) kezelését célzó innovációk és tudományos eredmények száma és aránya (multidimenzionális: minden egyes meghatározott prioritásra vonatkozóan)	Előnyök – A keretprogram által finanszírozott eredmények használatából eredő összesített becsült hatások az azonosított uniós szakpolitikai prioritások és globális kihívások (ideértve az éghajlat-politikai programot és a fenntartható fejlesztési célokat is) kezelése terén, a jogalkotási és a szakpolitikai döntéshozatali folyamathoz való hozzájárulást is beleértve (multidimenzionális: minden egyes meghatározott prioritásra vonatkozóan)
Előnyök és hatások K+I küldetéseken keresztül történő biztosítása	A K+I küldetések outputjai – Az egyes K+I küldetések outputjai (multidimenzionális: minden egyes meghatározott prioritásra vonatkozóan)	A K+I küldetések eredményei – Az egyes K+I küldetések eredményei (multidimenzionális: minden egyes meghatározott prioritásra vonatkozóan)	A K+I küldetések megvalósított célkitűzései – Az egyes K+I küldetések megvalósított célkitűzései (multidimenzionális: minden egyes meghatározott prioritásra vonatkozóan)
Az innováció társadalmi elterjedésének erősítése	Közös alkotás – A keretprogram azon projektjeinek száma és aránya, amelyekben az uniós polgárok és végfelhasználók hozzájárulnak a K+I tartalmak közös alkotásához	Résztétel – A keretprogram azon kedvezményezett szervezeteinek száma és aránya, amelyek rendelkeznek polgári és végfelhasználói részvételi mechanizmussal a keretprogram égisze alatti projektet követően	A K+I társadalmi elterjedése A keretprogram égisze alatt közösen alkotott tudományos eredmények és innovatív megoldások elterjedése és elérhetősége

Technológiai/gazdasági hatásútvonal-mutatók

A programnak várhatóan lesz technológiai/gazdasági hatása a következők révén: a vállalkozások létrehozásának és növekedésének befolyásolása, közvetlen és közvetett munkahelyek teremtése, valamint a kutatási és innovációs beruházások mozgósítása. A szóban forgó hatás felé tett előrehaladás nyomon követése az alábbi három kulcsfontosságú hatásútvonal mentén meghatározott helyettesítő mutatók segítségével történik.

A technológiai/gazdasági hatás felé	Rövid távú	Középtávú	Hosszabb távú
Az innovációalapú növekedés ösztönzése	<u>Innovációs outputok</u> – A keretprogramból származó innovatív termékek, eljárások, illetve módszerek száma (az innováció típusa szerint), valamint a szellemi tulajdon-jog megszerzésére irányuló kérelmek száma	<u>Innovációk</u> – A keretprogram projektjeiből – köztük az elismert szellemi tulajdon-jogokból – származó innovációk száma (az innováció típusa szerint)	<u>Gazdasági növekedés</u> – Olyan vállalkozások létrehozása, növekedése és piaci részesedése, amelyek innovációkat fejlesztettek ki a keretprogram égisze alatt
Több és jobb munkahely teremtése	<u>Támogatott foglalkoztatás</u> – A keretprogram égisze alatti projekt számára a kedvezményezett szervezeteknél teremtett és megőrzött munkahelyek száma teljes munkaidős egyenértékben (a munkahely típusa szerint)	<u>Tartós foglalkoztatás</u> – A munkahelyek teljes munkaidős egyenértékben kifejezett számának növekedése (a munkahely típusa szerint) a kedvezményezett szervezeteknél a keretprogram égisze alatti projekt nyomán	<u>Teljes foglalkoztatottság</u> A keretprogram eredményeinek terjesztése következtében teremtett, illetve megőrzött közvetlen és közvetett munkahelyek száma (a munkahely típusa szerint)
A K+I beruházások mozgósítása	<u>Társberuházás</u> – A keretprogram kezdeti beruházása segítségével mobilizált köz- és magánberuházások mennyisége	<u>Felfuttatás</u> – A keretprogram eredményeinek hasznosítása vagy felfuttatása érdekében mobilizált köz- és magánberuházások mennyisége	<u>A „3 %-os célkitűzés” megvalósításához való hozzájárulás</u> – A GDP 3 %-ára vonatkozó célkitűzés megvalósítása felé tett uniós előrehaladás a keretprogram következtében